

KALENDARZ

POLSKI, RUSKI I GOSPODARSKI,

D L A

WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

NA ROK PANSKI 1831,

KTORY JEST ROKIEM ZWYCZAYNYM MAIĄCYM

Oprócz potrzebnych, ciekawych i pożytecznych wiadomości, zawarte są następującym sposobem:

LICZBY WROTOW KALENDARSKICH I RUCHOME SWIĘTA.

Nowego Kalendarza	{	VIII. — Liczba złota — — —	} Starego Kalendarza	VIII.
		XVII. — Epakta — — —		XXVIII.
		XX. — Wrot słońca — — —		XX.
		B. — Litera Niedzielną — — —		D.
		4 — Poczet Rzymski — — —		4.

RZYMSKIEGO.

Niedziela Starozapustna 30. Stycznia.
Popielec 16. Lutego.
Wielkanoc 3. Kwietnia.
Wniebowstąpienie Pańs. 12. Maia.
Zielone Świątki 22. Maia.
Boże Ciało 2. Czerwca.
Niedziela 1. Adventu . 27. Listopada.

RUSKIEGO.

Nedela Miasopustna . . 22. Lutego.
Post Węlyki 15. Marca.
Woskres 19. Kwietnia.
Wozniesienie Hospod. . 15. Maia.
Szosz. Ducha Sw. 28. Maia.
Tyło Chryst 18. Czerwca.
Nedela 1. Adventu . . . 27. Listopada.

Mięsopustu rachuiąc od Nowego Roku do Popielca Niedziel 6. dni 5.

W POZNA NIU,

nakładem i czcionkami WIL. DECKERA i SPÓŁKI

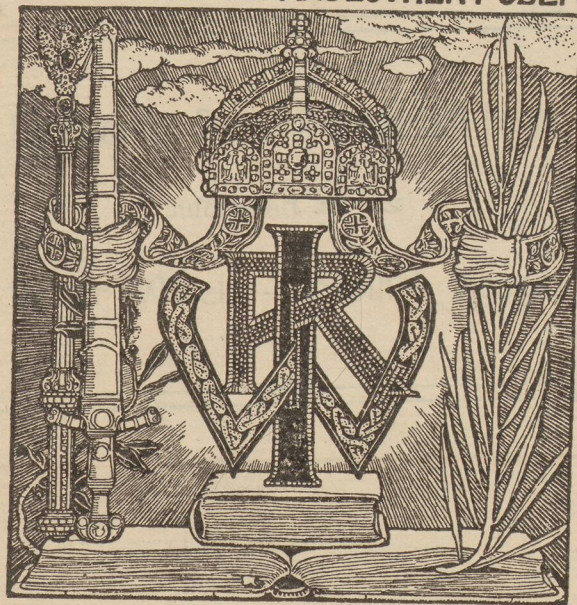
1901. 375. 7.

1837

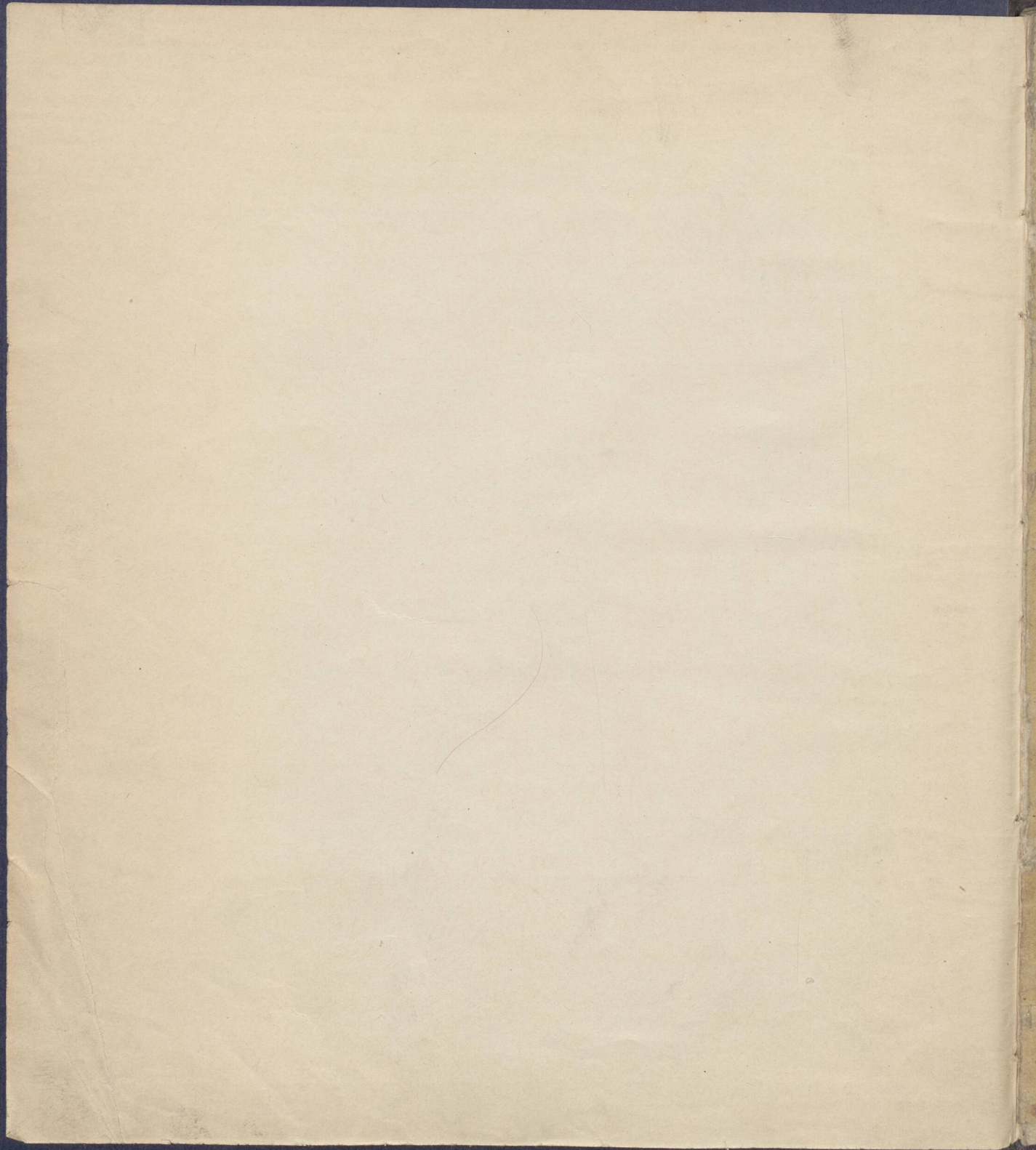
Ci

1722

KAISER-WILHELM-BIBLIOTHEK-POSEN

KALENDARZ

POLSKI, RUSKI I GOSPODARSKI,

D L A

WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

NA ROK PAŃSKI 1831,

KTORY JEST ROKIEM ZWYCZAYNYM MAIĄCYM DNI 366.

Oprócz potrzebnych, ciekawych i pożytecznych wiadomości, zawarte są następującym sposobem:

LICZBY WROTOW KALENDARSKICH I RUCHOME ŚWIĘTA.

Nowego Kalendarza	{	VIII. — Liczba złota — — —	VIII.	} Starego Kalendarza
		XVII. — Epakta — — —	XXVIII.	
		XX. — Wrot słońca — — —	XX.	
		B. — Litera Niedzielną — — —	D.	
		4 — Poczet Rzymski — — —	4.	

RZYMSKIEGO.

Niedziela Starozapustna 30. Stycznia.
Popielec 16. Lutego.
Wielkanoc 3. Kwietnia.
Wniebowstąpienie Pańs. 12. Maia.
Zielone Świątki 22. Maia.
Boże Ciało 2. Czerwca.
Niedziela 1. Adwentu . 27. Listopada.

RUSKIEGO.

Nedela Miasopustna . . 22. Lutego.
Post Wełyki 15. Marca.
Woskres 19. Kwietnia.
Wozniesienie Hospod. . 15. Maia.
Szosz. Ducha Sw. 28. Maia.
Tyło Chryst 18. Czerwca.
Nedela 1. Adwentu . . 27. Listopada.

Mięsopustu rachując od Nowego Roku do Popielca Niedziel 6. dni 5.

W POZNANIU,

nakładem i czcionkami WIL. DECKERA i SPÓŁKI

1904. 375. Z.

Rok ten iest od Narodzenia Jezusa Chrystusa 1831.

E p o k i z n a k o m i t s z e .

Od stworzenia świata	5780	Od wynalezienia zegarów ściennych	174
Od męki i śmierci Jezusa Chrystusa	1798	Od wyniesienia Królestwa Pruskiego	131
Od zburzenia Jerozolimy	1758	Od wprowadzenia w Anglii ospy krowięy przez Jennera	56
Od nawrócenia krajów Polski i Szląska	866	Od urodzenia FRYDERYKA WIL- HELMA III., Króla Pru- skiego	62
Od wprowadzenia starego Juliu- szowego Kalendarza	1876	Od wstąpienia iego na tron	35
Od Nowo Gregor. Kalendarza	250	Od narodzenia FRYDERYKA WIL- HELMA Następcy Tronu Pruskiego	37
Od poprawionego	132	Od ustanowienia W. Xięstwa Po- znańskiego	17
Od wynalezienia prochu i strzelby	451		
Od wynalezienia drukarni	391		
Od odkrycia Ameryki	339		
Od wynalezienia perspektyw	222		

S u c h e d n i .

Pierwsze: 23., 25., 26. Lutego.

Trzecie: 21., 23., 24. Września.

Drugie: 25., 27., 28. Maia.

Czwarte: 14., 16., 17. Grudnia.

Wykład Znaków w tym Kalendarzu używanych.

☉ Now Xieżyca	♈ Baran.	♌ Lew.	♏ Strzelec.
☽ Pierwsza Kwadra.	♉ Byk.	♍ Panna.	♐ Kozioroziec.
☀ Pełnia.	♊ Bliznięta	♎ Waga.	♑ Wodnik.
☾ Ostatnia Kwadra.	♋ Rak.	♏ Niedźwiadek.	♒ Ryby.

1831. **Styczeń. Henwar. Januarius.** ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xiężyca.
1. Ew. O obrzezaniu Jezusa Chrystusa, u Łuk. 2.				
Sobot.	1 NOWY ROK	20 Ichnatia		BOG NADZIEJA NASZA!
2. Ew. O chrzcie Chrystusa w Jordanie, u Mat. 3.				
Niedz.	2 N.p.N.R. Makarego.	21 Nd.4. Adw. Julianii.		Ostatnia Kwadra , dnia 6. Stycznia o $\frac{1}{4}$ na 1 w nocy. Mróz.
Pon.	3 Daniela M. i G.	22 Anastazyi		
Wtor.	4 Tytusa B. i M.	23 SS. MM. w Kryti		
Sroda	5 Telesfora	24 Nawecz Roz. Xstw.		
Czw.	6 SSS. Trzech Królów	25 Rozdest. Xstwa		
Piątek	7 Lucyana Kr.	26 Nd. Sobor. Pr. Sob.		
Sobot.	8 Seweryna B.	27 Stepana Mucz.		
3. Ew. Jezus naucza w kościele, u Łuk. 2.				
Niedz.	9 N.1.p.3.Kr. Marcyan.	28 N.p.Roz. SS.M. w Nik.		Nów , dnia 14. Stycznia koło godziny 3. zrana. Łagodny mróz.
Pon.	10 Agatona P.	29 SS. Mucz. Iroda		
Wtor.	11 Higiniusza M.	30 Arysii		
Sroda	12 Honoraty Pan.	31 Melanii		
Czw.	13 Gottfred.	1 Henwar 1831.		
Piątek	14 Felixa i Hilarego	2 Sylwestra		
Sobot.	15 Pawła 1. Pustelnika	3 Małachya		
4. Ew. O godach w Kanje Galilejskiéy, u Jana 2.				
Niedz.	16 N.2.p.3.Kr. Imiej. Mar.	4 N.p.N.R. Sob. Ap. 70.		Kalendarz żydowski. Rok 5591. Dz. M. 1 16 Tebet. Sabat. 2 23 — Sabat. 15 4 Szebat. Sabat. 22 8 — Sabat. 29 15 — Sabat.
Pon.	17 Antoniego Op.	5 S. M. Etesnempia		
Wtor.	18 Pryskii Katdr. S. Piot.	6 Bohojawl. Hos.		
Sroda	19 Henryka	7 S. Joanna Krestety		
Czw.	20 Fab. i Sebast.	8 Heorchya		
Piątek	21 Agnieszki P.	9 Muczen. Polyew.		
Sobot.	22 Wincentego i Anast.	10 S. Hryorya Ep.		
5. Ew. O oczyszczeniu trędowatego, u Mat. 8.				
Niedz.	23 N.3.p.3.Kr. Z. N. M. P.	11 N.1.p.Bohoj. Fteod.		Dawna reguła dobrego gospodarza. Czciy Boga twego do zgonu twego a wiernym będziesz. Żyi podług wiary, piy podług miary: żyw i zdrów będziesz.
Pon.	24 Tymoteusza	12 Tytyanny		
Wtor.	25 Nawrócenie S. Pawła	13 Jermiła		
Sroda	26 Polikarpa	14 S.S.O.O. w Synai		
Czw.	27 Jana-Złot.	15 Pawła Fricos		
Piątek	28 Karola i Raymunda	16 Werychy S. Petra		
Sobot.	29 Franciszka Salezego	17 Antonia W.		
6. Ew. O robotnikach w winnicy, u Mat. 20.				
Niedz.	30 Starozap. Mart. P. i M.	18 N.2.p.Bohoj. Altanas.		
Pon.	31 Piotra z Nolasku	19 Makarya		

1831. **Luty. Fewral, Februarius.** ma dni 28.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xiężyca.
Wtor.	1 Ignacego i Brygidy	20 Jewtymiia		Ostatnia Kwadra , dnia 4. Lutego o pół do 10. wieczor. Tęgi mroz wciąż wytrzymuie.
Sroda	2 Oczyszczenie N. M. P.	21 Maxyma		
Czw.	3 Błażeia	22 Tymofteia		
Piątek	4 Weroniki P.	23 Klimonta		
Sobot.	5 Agaty P. i Męcz.	24 Xenii		

7. **Ew. O nasieniu wielorakię roli, u Łuk. 8.**

Niedz.	6 N. Mięsopestn. Dorot.	25 N. 3. p. Bohoj. Hrech.		Nów , dnia 12. Lutego koło godziny 7. wieczor. Łagodne powietrze i śnieg.
Pon.	7 Romual. Op.	26 Xenofonta		
Wtor.	8 Jana de Matha	27 Joanna Złoto.		Pierwsza Kwadra , dnia 19. Lutego o kwadr. na 5tą wieczor. Śnieg pruszy.
Sroda	9 Apollonii	28 Etrema Syryma		
Czw.	10 Scholastyki	29 Ichnatya Boh.		
Piątek	11 Eufrozyny	30 Tryiech Święt.		
Sobot.	12 Gaudentego	31 SS. Kira i Jana		

8. **Ew. Jezus opowiada swoją mękę, u Łuk. 18.**

Niedz.	13 Nied. Zapust. Juliana	1 N. 4. p. Bohoj. Fewral.		Pełnia , dia 26. Lutego o kwadr. na 7. wieczor. Śnieg i deszcz.
Pon.	14 Walentyna M.	2 Stryte Hospod.		
Wtor.	15 Faustyna	3 Symeon. Anny		Kalendarz żydowski. Rok 5591. Dz. M.
Sroda	16 Julianny (Popielec)	4 Izydora		
Czw.	17 Polikarpa	5 Achafii		
Piątek	18 Konstancyi	6 Wukoła		
Sobot.	19 Konrada	7 Tarftemia		

9. **Ew. O diable kuszącym Pana Jezusa, u Mat. 4.**

Niedz.	20 N. Wstępn. Euchar.	8 N. 5. p. Bohoj. Fteod.		<table border="1"> <tr><td>1</td><td>18</td><td>Szebat.</td></tr> <tr><td>5</td><td>22</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>12</td><td>29</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>14</td><td>1</td><td>Adar.</td></tr> <tr><td>19</td><td>6</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>24</td><td>11</td><td>— Post Ester.</td></tr> <tr><td>26</td><td>13</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>27</td><td>14</td><td>— Purym.</td></tr> <tr><td>28</td><td>15</td><td>— Szuszan Purym.</td></tr> </table>	1	18	Szebat.	5	22	— Sabat.	12	29	— Sabat.	14	1	Adar.	19	6	— Sabat.	24	11	— Post Ester.	26	13	— Sabat.	27	14	— Purym.	28	15	— Szuszan Purym.
1	18	Szebat.																													
5	22	— Sabat.																													
12	29	— Sabat.																													
14	1	Adar.																													
19	6	— Sabat.																													
24	11	— Post Ester.																													
26	13	— Sabat.																													
27	14	— Purym.																													
28	15	— Szuszan Purym.																													
Pon.	21 Eleonory Panny	9 Nikifora																													
Wtor.	22 Paschazego	10 Charlampiia																													
Sroda	23 Romany P. Suchedni	11 S. M. Własia																													
Czw.	24 Macieia Ap.	12 Melita																													
Piątek	25 Wiktora †	13 Martyniana																													
Sobot.	26 Anast. P. †	14 Auxentia																													

10. **Ew. O przemienieniu Jezusowém, u Mat. 17.**

Niedz.	27 N. Sucha Romana	15 N. Obłudna Pantilia		Przyłoż pilności, uży mierności, maćnym będziesz, Miey serce czyste, nie opoczyste, pocziwym będziesz.
Pon.	28 Renaty	16 Xenofonta		

1831. **Marzec. Mart. Martius.** ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiiany Xiężyca.
Wtor.	1 Albina Bisk.	17 Fteodora		Ostatnia Kwadra , dnia 6. Marca o pół 7. wieczor. Dżdżysta pora.
Sroda	2 Heleny C.	18 Lwa Pap.		
Czw.	3 Kunegundy	19 Susanny		
Piątek	4 Kazimierza Króla	20 Łwa Kat.		
Sobot.	5 Fryderyka Op.	21 Timofteia		

11. Ew. O wyrzuceniu diabłów, u Łuk. 11.

Niedz.	6 Niedz. Głucha. Wik.	22 N. Miasopustna.		Nów , dnia 14. Marca koło kwadr. na 8. zrana. Pogodne powietrze.
Pon.	7 Tomasza z Akwinu	23 Klimonta		
Wtor.	8 Jana Bożego	24 Obr. Hła. S. Jon. K.		Pierwsza Kwadra , dnia 20. Marca o wpół 12. w nocy. Chłodne i pogodne powietrze.
Sroda	9 Franciszki Rzym.	25 Tarasiła Pat.		
Czw.	10 40 Męczenników	26 Polikarpa		
Piątek	11 Pelagii	27 Porfyrya		
Sobot.	12 Grzegorza	28 Wasyliia		

12. Ew. O nakarmieniu 5000 ludzi, u Jana 6.

Niedz.	13 N. Srodop. Nicefora	1 N. Syropost. Mart.		Pełnia , dnia 28. Marca o wpół 10. zrana. Wilgotne powietrze.
Pon.	14 Matyldy Wd.	2 Fteodata		
Wtor.	15 Cyryaka	3 Eutropia		Kalendarz żydowski. Rok 5591. Dz. M.
Sroda	16 Patryc.	4 Herazyma		
Czw.	17 Gertrudy Panny	5 Konona		
Piątek	18 Gabryela A.	6 SS. Muczenników 42		
Sobot.	19 S. Józefa	7 Wasyliia		

13. Ew. O żydach chcących ukamienować Chrystusa, u Jana 8.

Niedz.	20 N. Biała. Joachima	8 N. 1. Postu Fteofilakt.		1 16 Adar.
Pon.	21 Benedykta Op.	9 40 Muczen. w Sewas.		5 20 — Sabat.
Wtor.	22 Pawła Biskupa	10 Kondrata		12 27 — Sabat.
Sroda	23 Katarzyny Sz.	11 Sofronia		15 1 Nisan.
Czw.	24 Marka i Tymot.	12 Fteofania		19 5 — Sabat.
Piątek	25 Zwiast. N. M. Panny	13 Nikifora		26 12 — Sabat.
Sobot.	26 Ludgiera	14 Wenedykta		29 15 — * Począł. świąt Passah.
			30 16 — * Drugie święto.	

14. Ew. O wieździe Chrystusa do Jeruzalem, u Mat. 21.

Niedz.	27 N. Kwietnia Rup. B.	15 N. 2. Postu. Achapia		Odpuść winnemu, day potrzebnemu, pobożnym będziesz. Mień się w głowie, nie w huźny mowie, rostopnym będziesz.
Pon.	28 Syxta III. Pap.	16 Sawina		
Wtor.	29 Anastazego Op.	17 Alexya		
Sroda	30 Kwiryna	18 Kyrika		
Czw.	31 Balbiny P. W. Czw.	19 Chryzanfta		

1831. **Kwiecień. April. Aprilis.** ma dni 30.

Dni.	Świta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xieżyca.

Piątek	1 Teodory P. <i>W. Piątek</i>	20 Ot. izb. w Ob. Sa.	
Sobot.	2 Franc. a Paul. <i>W. Sobot.</i>	21 Jakowa Apbst.	

15. **Ew. O zmartwychwstaniu Jezusa, u Marka 16.**

Niedz.	3 N. Wielkanoc. Richar.	22 N. 3. Post. S. M. Was.	
Pon.	4 Pon. Wielkan. Izydor.	23 Fteodora	
Wtor.	5 Winc. Ferer.	24 Zacharya	
Sroda	6 Wilhelma	25 Błachowiszcze	
Czw.	7 Epifania	26 Sobor. Hawry Archs.	
Piątek	8 Dyonizego	27 Matrony	
Sobot.	9 Maryi Egyp.	28 Stefana	

16. **Ew. O pokazaniu się Jezusa, u Jana 20.**

Niedz.	10 N. Przewod. Ezechiel.	29 N. 4. Post. Marka	
Pon.	11 Leona Pap.	30 Nikity	
Wtor.	12 Jul. Pap.	31 Inatya	
Sroda	13 Hermenegilda	1 April <i>byta krowa</i>	
Czw.	14 Tyburcyusza	2 Tyta <i>Włota</i>	
Piątek	15 Kassylidy	3 Nikity	
Sobot.	16 Lamberta	4 Josifa	

17. **Ew. O dobrym pasterzu, u Jana 10.**

Niedz.	17 N. 2. p. Wielk. Grob. J.	5 N. 5. Postu. Fteodata	
Pon.	18 Apolon.	6 Jewstychya	
Wtr.	19 Hermogenesa	7 Heorchya	
Sroda	20 Sulpic.	8 Rodiona	
Czw.	21 Anzelma Biskupa	9 Teupsychia	
Piątek	22 Sotera i Kaia	10 Terencya M.	
Sobot.	23 Woyciecha	11 Antypii	

18. **Ew. O mało mnie będziecie widzieć, u Jana 15.**

Niedz.	24 N. 3. p. Wielk. O. S. J.	12 N. 6. Post. Wasyla	
Pon.	25 Marka Ew.	13 Artemona	
Wtor.	26 Kleta i Marcella	14 Martyna Pap.	
Sroda	27 Dzień modlitwy.	15 Arystarchia	
Czw.	28 Witalisa	16 SS. M. Diw. Iriny	
Piątek	29 Piotra M.	17 Rudolfa	
Sobot.	30 Katarzyny S.	18 Joanna	

Ostatnia Kwadra, dnia 5. Kwietnia $\frac{1}{4}$ na 2gą w nocy. Łagodne powietrze wiosenne.

Nów, dnia 12. Kwietnia koło kwadr. na 6tą z południa. Powietrze pogodne i łagodne.

Pierwsza Kwadra, dnia 19. Kwietnia o wpół do 8. zrana. Deszcz ciepły.

Pełnia, dnia 27. Kwietnia koło wpół do 2gię w nocy. Deszcz i chłodno.

Kalendarz żydowski. Rok 5591.
Dz. M.

1	18	Nisan.	
2	19	—	Sabat.
4	21	—	* Siódme święto Passah.
5	22	—	* Koniec świąt Passah.
9	26	—	Sabat.
14	1	Ijar.	
16	3	—	Sabat.
23	10	—	Sabat.
30	17	—	Sabat.

Karz kłamstwa zdrady, uśmierzay zwady, sumiennym będziesz.
Radź przyziolom, nie dmiy w ul pszczołom, a miłym będziesz.

1831. **Mai. Maji. Majus.** ma dni 31.

Dni. | Święta Rzymskie. | Święta Ruskie. | Zn | Odmiany Xieżyca.

19. **Ew. O odeysciu do oycy, u Jana 16.**

Niedz.	1	N. 4. p. Wielk. Fil. Jak.	19	Woskres. Joan. Polc.
Pon.	2	Zygmunta Króla	20	Poniedel. Swiet.
Wtor.	3	Znalezienie S. †	21	Wtorek Swiet.
Sroda	4	Floryana	22	Fteodora Syk.
Czw.	5	Piusa Papieża	23	S. M. Sawy
Piątek	6	Jana w oleiu	24	Alberta
Sobot.	7	Domicelly Panny	25	Jew. Marka

 Ostatnia Kwadra, dnia 5. Maia koło trzech kwadr. na 5tą zrana. Chłodno i mokro.

 Nów, dnia 12. Maia o godz. 1. w nocy. Pogoda i ciepło.

 Pierwsza Kwadra, dnia 18. Maia o kwadr. na 6. wie czór. Ciepła pogoda.

20. **Ew. O prawdziwéy modlitwie, u Jana 16.**

Niedz.	8	N. Krzyżow. St. B. i M.	26	N. 1. p. Woskr. Wasy.
Pon.	9	Grzegorza B. † Post.	27	Symeona
Wtor.	10	Izydora Oracza †	28	Gasona Ap.
Sroda	11	Maiola †	29	S. M. 9 w Kizycy
Czw.	12	Wniebowstap. Pańsk.	30	J. A. Kowa Ap.
Piątek	13	Serwacego	1	Maji
Sobot.	14	Bonifacego	2	Aftanazya

21. **Ew. O przyściu pocieszyciela, u Jana 15, 16.**

Niedz.	15	N. Przedśw. Zofii P.	3	N. 2. p. Woskr. Tymof.
Pon.	16	Jana Nepomucena	4	Pelachyi
Wtor.	17	Paschalisa	5	Iryny
Sroda	18	Wenancyusza	6	Jowa
Czw.	19	Piotra Celestyna	7	Znamienie Czekre
Piątek	20	Bernarda Senen.	8	Joamia Bohost.
Sobot.	21	Heleny	9	Pr. Isai

 Pełnia, dnia 26. Maia o godzinie 5táy z południa. Ciągłe piękna pora.

22. **Ew. O zesłaniu Ducha S., u Jana 14.**

Niedz.	22	Zesłan. D. S. Julii	10	N. 3. p. Woskr. Sym. Z.
Pon.	23	Pon. Swiat. Hildef.	11	Mokiia
Wtor.	24	Joanny wdowy	12	Jepifania
Sroda	25	Urbana Suchedni	13	Htykeryi
Czw.	26	Filipa N.	14	Izydora
Piątek	27	Jana Papieża †	15	Pachomiia
Sobot.	28	Emilii †	16	Fteodota

Kalendarz żydowski. Rok 5591.

Dz. M.	1	18 Ijar.	Lag Beomer.
	7	24 —	Sabat.
	13	1 Sivan.	
	14	2 —	Sabat.
	18	6 —	* Święto tygodn.
	19	7 —	* Drugie święto.
	21	9 —	Sabat.
	28	16 —	Sabat.

23. **Ew. Dana mi jest wszelka władza, u Mat. 23.**

Niedz.	29	SSS. Tróycy N. 1. p. S.	17	N. 4. p. Woskr. Andr.
Pon.	30	Felixa	18	Fteodora
Wtor.	31	Petronelli	19	Putrykiia

Nie budź siedź cicho, kiedy śpi lichy, szczęśliwym będziesz.

1831. **Czerwiec. Ijun. Junius.** ma dni 30.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xieżyca.																					
Sroda	1 Nikodema	20 Ftalateia		Ostatnia Kwadra , dnia 3. Czerwca o wpół do 5tęy z południa. Deszcz ciepły.																					
Czw.	2 Boże Ciało Erazma	21 Konstant. i Heleny																							
Piątek	3 Klotyldy	22 Wasylia MM.																							
Sobot.	4 Opata	23 Michała																							
24. Ew. O wezwaniu na wielką wieczerzę, u Łuk. 14.																									
Niedz.	5 N. 2. p. Sw. Bonifac.	24 N. 5. po Woskres		Nów , dnia 10. Czerwca koło godziny 8. zrana. Pogodne i ciepłe powietrze.																					
Pon.	6 Norberta B.	25 Obr. Hła. Joanna																							
Wtor.	7 Roberta Op.	26 Karpia																							
Sroda	8 Medarda	27 Fteraponta																							
Czw.	9 Primusa i Felicyana	28 Nikity																							
Piątek	10 Małgorzaty Kr. Szk.	29 Fteodozyi																							
Sobot.	11 Barnaby	30 Izaaka																							
25. Ew. O zgubionęy owcy, u Łuk. 15.																									
Niedz.	12 N. 3. p. Świąt. Onufr.	31 N. 6. po Woskres.		Pelnia , dnia 25. Czerwca o kwadr. na 9. zrana. Parno, grzmoty.																					
Pon.	13 Antoniego z Padwy	1 Ijun																							
Wtor.	14 Bazylego <i>Młotki</i>	2 Nicefora M.																							
Sroda	15 Wita i Modesta	3 Łuketyana																							
Czw.	16 Benona <i>Serwina</i>	4 Mitrofona																							
Piątek	17 Adolfa B.	5 Tyło Chryst.																							
Sobot.	18 Marcellina	6 Ilaryona																							
26. Ew. O wielkim połowie ryb, u Łuk. 5.																									
Niedz.	19 Niedz. 4 po Świąt.	7 Szosz. Ducha S.		Kalendarz żydowski. Rok 5591. Dz. M. <table border="1"> <tr><td>1</td><td>20</td><td>Sivan.</td></tr> <tr><td>4</td><td>23</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>11</td><td>30</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>12</td><td>1</td><td>Thamus.</td></tr> <tr><td>18</td><td>7</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>25</td><td>14</td><td>— Sabat.</td></tr> <tr><td>28</td><td>17</td><td>— Post. Zdobyćie kościoła.</td></tr> </table>	1	20	Sivan.	4	23	— Sabat.	11	30	— Sabat.	12	1	Thamus.	18	7	— Sabat.	25	14	— Sabat.	28	17	— Post. Zdobyćie kościoła.
1	20	Sivan.																							
4	23	— Sabat.																							
11	30	— Sabat.																							
12	1	Thamus.																							
18	7	— Sabat.																							
25	14	— Sabat.																							
28	17	— Post. Zdobyćie kościoła.																							
Pon.	20 Florentyny	8 SSS. Trócy																							
Wtor.	21 Aloyzego Gonzagi	9 Kyrylla																							
Sroda	22 Paulina	10 Tymofreia																							
Czw.	23 Agrippiny	11 Wartołomeia																							
Piątek	24 Narodz. S. Jana	12 Onufrya																							
Sobot.	25 Prospera	13 Akiliny																							
27. Ew. O sprawiedliwości Faryzeuszów, u Mat. 5.																									
Niedz.	26 N. 5. po Sw. Jana i P.	14 N. 1. p. Szosz. Jelyseia		Niektóre staropolskie przypowieści. Kto z dobrych szydzi, tym się Bóg brzydzi. Kto z Bogiem zacznie, uczyni bacznie. Boga wzyway, a ręki przykładay.																					
Pon.	27 Władysława Kr.	15 Ammosa																							
Wtor.	28 Leona P.	16 Tichona																							
Sroda	29 Piotra i Pawła	17 Maniuta																							
Czw.	30 Emilii Panny	18 Leonita																							

1831. Lipiec. Ijul. Julius. ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Kieżyca.
Piątek	1 Teodozyusza	19 Judy Apost.		
Sobot	2 Nawiedzenie N. M. P	20 Meftodia		
28. Ew. O nakarmieniu 4000 ludzi, u Marka 8.				
Niedz.	3 Ndz. 6. po Święt	21 N. 2. p. Szosz. Juliana		Ostatnia Kwadra, dnia 3. Lipca o 3 kwadr. na 1szą w nocy. Bardzo ciepło i sucho.
Pon.	4 Józefa Kalasantego	22 Eusewia		
Wtor.	5 Karoliny i Prokop.	23 Achripiny		Nów, dia 9. Lipca o godzinie 3. z południa. Ciągłe upały.
Sroda	6 Izaiasza	24 Rozdest. S. Jana M.		
Czw.	7 Pulcheryi	25 Fewronii		
Piątek	8 Kiliana i Elżbiety	26 Dawida		
Sobot.	9 Cyrylla	27 Sampsona		
29. Ew. O fałszywych Prorokach, u Mat. 7.				
Niedz.	10 N. 7. p. Święt 7 braci	28 N. 3. po Szosz.		Pierwsza Kwadra, dnia 16. Lipca o kwadr. na 8mą wieczór. Częste grzmoty.
Pon.	11 Sabina i Pel.	29 SS. Ap. Petra i Pawła		
Wtor.	12 Jana Gwalberta	30 Teodozya		Pełnia, dnia 24. Lipca o kwadr. na 11 wieczor. Parno.
Sroda	13 Małgorzaty	1 Ijul		
Czw.	14 Bonawentury	2 Poło Ryzy. P. Boho.		
Piątek	15 H. i Rozesłanie S. Ap.	3 Jankifsta		
Sobot.	16 Szkaplerza N. M. P.	4 Andreia Kry		
30. Ew. O niesprawiedliwym szafarzu, u Łuk. 16.				
Niedz.	17 N. 8. p. Święt Alexego	5 N. 4. po Szosz. Marfy		Kalendarz żydowski, Rok 5591.
Pon.	18 Szymona z Lipnicy	6 Sisoia		
Wtor.	19 Wincentego z Paul.	7 Ftomy		Dz. M.
Sroda	20 Eliasza	8 Prokopia		1 20 Thamus.
Czw.	21 Daniela i Praxedy	9 Pankratya		2 21 — Sabat.
Piątek	22 Maryi Magdal.	10 SS. Muc. w Nik. XLIX.		9 28 — Sabat.
Sobot.	23 Apolinarego	11 Jeufemii		11 4 Ab.
31. Ew. O zburzeniu Jerozolimy, u Łuk. 19.				
Niedz.	24 N. 9. po Święt.	12 N. 5. po Szosz. Prokta		16 6 — Sabat.
Pon.	25 Jakóba Apost.	13 Sob. S. Hawr. Arch.		19 9 — Post i spalenie kościola.
Wtor.	26 Anny	14 Akwity Akuły		23 13 — Sabat.
Sroda	27 Pantaleona	15 Kiryka i Jeleta		30 20 — Sabat.
Czw.	28 Innocent. P. i Celesa	16 Afrinochena		Go dziś opuścisz, jutro nie dogonisz. Dobrodzieystwo wzięwszy pomnieć, a dawszy zapomnieć. Kłamstwo iak szydło w worku, nie długo się utai.
Piątek	29 Marty i Ser.	17 Maryny		
Sobot.	30 Abdona i Senny	18 Emiliana		
32. Ew. O faryzeuszu i celniku, u Łuk. 18.				
Niedz.	31 N. 10. po Święt. Ignac.	19 N. 6. po Szosz.		

1831. **Sierpień. Awhust. August.** ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xiężycyca.
Pon.	1 Piotra w Okowach	20 Flii Pr.		Ostatnia Kwadra , dnia 1. Sierpnia koło godziny 7. rano. Deszcz i ciepło.
Wtor.	2 Panny Maryi Anielsk.	21 Symeona		
Sroda	3 Nar. N. Króla Jegom.	22 Maryi Mahdaleny		
Czw.	4 Dominika	23 Trofima		
Piątek	5 P. Maryi Sn.	24 Borysa i Hliba		
Sobot.	6 Przemienienie Pańsk.	25 Uspienie S. Anny		

33. Ew. O uzdrowieniu głuchoniemego, u Mark. 7.

Niedz.	7 N. 11. p. Sw. Kajetana	26 N. 7. po Szosz.		Nów , dnia 7. Sierpnia o kwadr. na 12. w noey. Pogoda i sucho.
Pon.	8 Cyryaka i Lar.	27 Pantaleona		
Wtor.	9 Romana Męcz.	28 Prochota		
Sroda	10 Wawrzyńca Męcz.	29 Katynika		
Czw.	11 Zusanny P. i Męcz.	30 Silli i Sylwana		
Piątek	12 Klary	31 Lewdokima		
Sobot.	13 Hipolita i Kassyana	4 Awhust		

34. Ew. O zranionym Samarytanie, u Łuk. 10.

Niedz.	14 N. 12. po Świąt.	2 N. 8 po Szosz. Stef.		Pełnia , dnia 23. Sierpn. o kwadr. na 12. przed południem. Chłodne i burzliwe powietrze.
Pon.	15 Wniebowz. N. P. M.	3 Izaaka		
Wtor.	16 Rocha Wyznawcy	4 Otrok w Jewso		
Sroda	17 Anastazego	5 Jewsynnia		
Czw.	18 Agapita	6 Preobr. Hosp.		
Piątek	19 Benigny	7 Dometia		
Sobot.	20 Bernarda Opata	8 Jemeliana		

35. Ew. O uzdrowieniu 10 trędowatych, u Łuk. 17.

Niedz.	21 N. 13. po Świąt.	9 N. 9. po Szosz. Mawt.		Kalendarz żydowski. Rok 5591.
Pon.	22 Symforyana M.	10 Lawrentya		
Wtor.	23 Filipa Bejamin.	11 Ewpta		
Sroda	24 Bartłomieia	12 Fotia		
Czw.	25 Ludwika Kr.	13 Maxyma		
Piątek	26 Rozy Panny	14 Micheia Pr.		
Sobot.	27 Cezaryusza	15 Uspienie P. Bohorod.		

Kalendarz żydowski. Rok 5591.

Dz	M.	
1	22	Ab.
6	27	— Sabat.
10	1	Elul.
13	4	— Sabat.
20	11	— Sabat.
27	18	— Sabat.

36. Ew. O służeniu Bogu i mamonie, u Mat. 6.

Niedz.	28 N. 14. p. Świąt. August.	16 N. 10. p. Szosz. Dyom.		Lepsza jest cnota w kłopotcie, niżli niecnota we złocie. Ten nie zbłądzi, kim cnota rządzi. Obmowie postaw twarz surową, wnet pójdzie precz ze złą mową.
Pon.	29 Ścięcie S. Jana	17 Mirona		
Wtor.	30 Szczęsnego i Gaudent.	18 Flora i Laura		
Sroda	31 Raymunda W.	19 Andreia M.		

1831. **Wrzesień. Sentiaber. September.** ma dni 30.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiiany Xiężyca.
Czw.	1 Idziego Op. i Justa	20 Samuila Pr.		Nów, dnia 6. Wrześn. o 3 kwadr. na 10. przed południem. Ma się na pogodę.
Piątek	2 Stefana Króla	21 Ftadeia Ap.		
Sobot.	3 Eufrozyny	22 Ahaftonika		

37. Ew. O wskrzeszeniu syna wdowy, u Łuk. 7.

Niedz.	4 N. 15. po Sw. Rozalii	23 N. 11. po Szosz. Łuppa	
Pon.	5 Wiktoryna Męczenn.	24 Ewtychia	
Wtor.	6 Zacharyasza Pr.	25 Warftołomeia	
Sroda	7 Reginy. Wigilia.	26 Adryana i Natalii	
Czw.	8 Narodzenie N.M.P.	27 Pimena	
Piątek	9 Adryana	28 Moiseia Maryna	
Sobot.	10 Mikołaja z Tolentyn.	29 Usiekl. Hła. S. Joan. K.	

38. Ew. O uzdrowieniu opuchłego, u Łuk. 14.

Niedz.	11 N. 16. po Świąt. Prota	30 N. 12. po Szosz. Alex.	
Pon.	12 Gwidona	31 Pol. Poias. Pr. Bohor.	
Wtor.	13 Maureliusza	1 Sentiaber	
Sroda	14 Podwyższenie S. †	2 Mamanta	
Czw.	15 Nikodema	3 Anstima	
Piątek	16 Cypryana i Euf.	4 Wawily	
Sobot.	17 5 ran S. Franciszka	5 Zacharyi	

39. Ew. O miłości Boga i bliźniego, u Mat. 22.

Niedz.	18 N. 17. p. Sw. Tom. z W.	6 N. 13. p. Sz. Cud. M.	
Pon.	19 Januaryusza B. i M.	7 Sozanta	
Wtor.	20 Eustachiego	8 Rozd. Pr. Bohor.	
Sroda	21 Mateusza. Suchedni.	9 Joakima i Anny	
Czw.	22 Maurycego	10 Minodory	
Piątek	23 Tekli †	11 Fteodory	
Sobot.	24 Gerarda Bisk. †	12 Aftonoma	

40. Ew. O uzdrowieniu paraliyka, u Mat. 9.

Niedz.	25 Niedz. 18. po Świąt.	13 N. 14. p. Szosz. Korn.	
Pon.	26 Cypryana M.	14 Wozd. Czest. Kresta	
Wtor.	27 Kosmy i Damiana	15 Nikity	
Sroda	28 Wacława	16 Jewsynia i Jozafata	
Czw.	29 Michała Archan.	17 Sosi Mucz.	
Piątek	30 Hieronima Dokt.	18 Jewmeniia	

Nów, dnia 6. Wrześn. o 3 kwadr. na 10. przed południem. Ma się na pogodę.

Pierwsza Kwadra, dnia 14. Września o 3 kwadr. na 5. rano. Pogoda stała.

Pełnia, dnia 21. Września koło godziny 11 w nocy Chłodno i dżdżysto.

Ostatnia Kwadra, dnia 28. Września o wpół do 6. wieczornéy. Wielkie deszcze.

Kalendarz żydowski. Rok 5591.

Dz. M.	
1	23 Elul.
3	25 — Sabat.
8	1 Thisri 5592. *Nowy rok.
9	2 — *Drugie święto.
10	3 — Sabat.
11	4 — Post Gedalia.
17	10 — *Święto pojednania. Sabat.
22	15 — *Kuczki.
23	16 — *Drugie święto.
24	17 — Sabat.
28	21 — Hosanna rabba.
29	22 — *Koniec Kuczek.
30	23 — *Dzień radości.

Gąsienic odstręczenie.

Nazbierać gąsienic, ugotować w garnku, tą wodą polać warzywa, już się więcej nie dotkną.

1831. Październik. Oktiabr. October. ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xiężyca.
Sobot	1 Regimiusza Biskupa	19 Trofima		
41. Ew. O wezwanych na gody, u Mat. 20.				
Niedz.	2 N. 19. p. Sw. Sw. żniw.	20 N. 15. p. Szosz. Jawtas.		Nów, dnia 5. Paźdz. o trzech kwadran. na 11. w nocy. Deszcz i słońce świeci. Pierwsza Kwadra, dnia 14. Października koło godziny 1. w nocy. Ciepło i pogodą. Pelnię, dnia 21. Paźdz. o w pół do 10 przed południem. Trwała pogoda i ciepło. Ostatnia Kwadra, dnia 28. Października koło 1. godziny w nocy. Piękna pogoda i chłodno.
Pon.	3 Kandyda Męczennika	21 Kodrata		
Wtor.	4 Franciszka Serafima	22 Ftoki		
Sroda	5 Placyda	23 Zaczatye S. J. K.		
Czw.	6 Brunona	24 Ftekli		
Piątek	7 Justyny	25 Eufrozynii		
Sobot.	8 Brigidy	26 Joanna Bohost.		
42. Ew. O chorym synie Królewskim, u Jana 4.				
Niedz.	9 N. 20. p. Sw. Dyoniz.	27 N. 16. p. Sz. Kalistrata		
Pon.	10 Franciszka Borgiasza.	28 Charitona		
Wtor.	11 Placydy	29 Kiriaka		
Sroda	12 Maxymiliana	30 Hrychorya		
Czw.	13 Edwarda	1 Oktiabr.		
Piątek	14 Kalixta	2 Kipriana		
Sobot.	15 Jadwigi i Teressy	3 Dionizya		
43. Ew. O dłużniku i złośliwym sędze, u Mat. 18.				
Niedz.	16 N. 21. p. Sw. Gawła	4 N. 17. p. Sz. Jerofteia		
Pon.	17 Lucyny i Florentyny	5 Charityny		
Wtor.	18 Łukasza Ewangelisty	6 Ftomy		
Sroda	19 Piotra z Alkantary	7 Serchya		
Czw.	20 Ireny	8 Pelachya		
Piątek	21 Urszuli	9 Jakowa		
Sobot.	22 Korduli P. i Alfonsa	10 Jewlambia		
44. Ew. O czynszowcy monecie, u Mat. 22.				
Niedz.	23 N. 22. p. Sw. Jana Kant.	11 N. 18. p. Sz. Filip. Ap		
Pon.	24 Rafała	12 Prowa i Tarcha		
Wtor.	25 Krispina i Krispianina	13 Karpa M.		
Sroda	26 Ewarysta	14 Nazarya Mucz.		
Czw.	27 Iwona Wyznawcy	15 Lukyana Mucz.		
Piątek	28 Szymona Judy i Tad.	16 Lonchina		
Sobot.	29 Narcyssa B.	17 Ozyi Pror.		
45. Ew. O wskrzeszeniu córki Xiążęcia, u Mat. 9.				
Niedz.	30 N. 23. p. Sw. Zenobii	18 N. 19. p. Sz. Łuki Ap.		
Pon.	31 Wolfganga	19 Joifa Pror.		

Kalendarz żydowski. Rok 5592.

Dz. M.

1	24	Tischri.	Sabat.
8	1	Marcheszwan.	Sabat.
15	8	—	Sabat.
22	15	—	Sabat.
29	22	—	Sabat.

Klayster do skleiania papieru.

Weź klein flandryjskiego lutów 8, mydła białego lutów tyleż, stop to na ogniu w kwarcie wody, dodaj sproszkowanego alunu, wystudź i używaj, rozciągając na papierze gąbką lub płaskim pędzlem. Klayster ten jest bardzo pożyteczny dla malarzy, budowniczych i t. p.

1831. Listopad. Nojabr. November. ma dni 30.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn	Odmiany Xiężycyca.
Wtor.	1 Wszystkich SS.	20 Artemia		Nów , dnia 4. Listop. o wpół do 3. z południa. Wilgotne i burzliwe powietrze.
Sroda	2 Dzień zaduszny	21 Floryana		
Czw.	3 Huberta	22 Awerkia		
Piątek	4 Karola Boromeusza	23 Jakowa Brata Ap.		
Sobot.	5 Zacharyasza i Elźb.	24 Arefiy		

46. Ew. O Iódcu Chrystusowcy, u Mat. 8.

Niedz.	6 N. 24. p. Sw. Leonard.	25 N. 20. p. Sz. Markiiana	
Pon.	7 Engelberta	26 Dymitrya M.	
Wtor.	8 Koronatów	27 Nestora	
Sroda	9 Teodora M.	28 Terentia	
Czw.	10 Opieki N. M. P.	29 Anastazyi	
Piątek	11 Marcina Bisk.	30 Zinowia M.	
Sobot.	12 Marcina Pap.	31 Stachya Ap.	

 Pierwsza Kwadra, dnia 12. Listop. o trzech kwadr. na 8 wieczor. Śnieg pruszy i wiatr.

 Pełnia, dnia 19. Listop. o 3 kwadr. na 8. w wieczor. Burzliwe powietrze i deszcz.

47. Ew. O pszenicy i kłokolu, u Mat. 13.

Niedz.	13 N. 25. p. Sw. Stan. K.	1 N. 21. p. Sz. Nojabr.	
Pon.	14 Serapiona Męcz.	2 Akindyna	
Wtor.	15 Leopolda Wyz.	3 Akepsimy	
Sroda	16 Edmunda	4 Joakina	
Czw.	17 Salomei P.	5 Hałaktyana	
Piątek	18 Grzegorza Cud.	6 Pawła	
Sobot.	19 Elźbiety Król.	7 Jerona	

 Ostatnia Kwadra, dnia 26. Listopad. koło pół 12. w nocy. Mróz łagodny i śnieg.

Kalendarz żydowski. Rok 5592.

48. Ew. O okropnościach spustoszenia, u Mat. 24.

Niedz.	20 N. 26. p. Sw. Felixa W.	8 N. 22. p. Sz. Sob. S. M.	
Pon.	21 Ofiarowanie N. M. P.	9 Onisifora	
Wtor.	22 Cecylii Panny i Męcz.	10 Jerasta	
Sroda	23 Klemensa	11 Miny	
Czw.	24 Jana od Krzyża	12 Joanna Milost.	
Piątek	25 Katarzyny P. i M.	13 Joanna Złatoust.	
Sobot.	26 Konrada	14 Filipa	

Dz.	M.	
1	25	Marcheszwan.
5	29	— Sabat.
6	1	Kislew.
12	7	— Sabat.
19	4	— Sabat.
26	21	— Sabat.
30	25	— Poświęc. Kośc.

49. Ew. O znakach na niebie i na ziemi, u Luk. 21.

Niedz.	27 N. 1. Adw. Bart. i Jozaf.	15 N. 23. po Sz. Hurya	
Pon.	28 Rufina	16 Małteia Ap.	
Wtor.	29 Saturnina	17 Hrihoria Ep.	
Sroda	30 Andrzeia	18 Płatona M.	

By wróble wisien nie obiadaly.
Rozciąć kilka ząbków czosnku i powieszać na wisniach, wróble będą od nich stronić. Zapewne zapach czosnku jest dla nich nieznośny. Gdy ten zwietrzeje, świeży ponawieszać.

Jan
Ł

1831. **Grudzień. Dekabr. December.** ma dni 31.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.	Odmiany Xieżyca.
Czw.	1 Eligiusza B.	19 Awdya		Nów , dnia 4. Grudnia o 3 kwadr. na 9. zrana. Burza i śnieg pruszy.
Piątek	2 Bibiany P.	20 Hryhorya Dek.		
Sobot.	3 Franciszka Xawerego	21 Wewodzenie P. Boh.		
50. Ew. O poselstwie Jana do Chrystusa, u Mat. 11.				
Niedz.	4 N. 2. Adw. Barbary	22 N. 24. p. Sz. Filimana		Pierwsza Kwadra , dnia 12. Grudnia o w pół do 1. z południa. Zimno i pochmurno.
Pon.	5 Saby	23 Amflochya		
Wtor.	6 Mikołaja	24 Ekatariny		
Sroda	7 Ambrozego. Post.	25 Klimenta		
Czw.	8 Niep. Pocz. N. M. P.	26 Alimpia		
Piątek	9 Waleryi	27 Jakoba		
Sobot.	10 Maryi Pan. Loret.	28 Stefana Mucz.		
51. Ew. O świadectwie Jana, u Jana 1.				
Niedz.	11 N. 3. Adw. Domazego	29 N. 1. Adw. Panomona		Pełnia , dnia 19. Grudn. o kwadr. na 7. zrana. Ciągle mrozy i śnieg.
Pon.	12 Senezjusza M.	30 Andreia Ap.		
Wtor.	13 Łucyi P.	1 Dekabr.		
Sroda	14 Spirydyon. Suchedni.	2 Awmarkana		
Czw.	15 Euzebiusza	3 Sofonia		
Piątek	16 Ant. i Adelaidy †	4 Warwary Mucz.		
Sobot.	17 Łazarza B. †	5 Sawwy Ośw.		
52. Ew. Za panowania Cesarza Tyberyusza, u Łuk. 3.				
Niedz.	18 N. 4. Adw. Gracyana B.	6 N. 2. Adw. Nikoł. E. P.		Kalendarz żydowski. Rok 5592. Dz. M. 1 26 Kislew. 3 28 — Sabat. 5 1 Tebet. 10 6 — Sabat. 14 10 — Post. Obleżenie Jerozolimy. 17 13 — Sabat. 24 20 — Sabat. 31 27 — Sabat.
Pon.	19 Nemezego	7 Amwrosya		
Wtor.	20 Teofila	8 Patapia		
Sroda	21 Tomasza Apost.	9 Zaczatya P. B.		
Czw.	22 Zonona Zoł.	10 Miny		
Piątek	23 Wiktoryi Panny	11 Danyła		
Sobot.	24 Adama i Ewy	12 Spirydyona		
53. Ew. O Symeonie i Hannie, u Łuk. 2.				
Niedz.	25 Boże Narodzenie	13 N. 3. Adw. Jewstatia		Na złamanie lub wywichnięcie nóg u owiec. Naciąganie i przykładanie kwiātu bżowego, namoczonego w occie winnym.
Pon.	26 S. Szczepana	14 Danyła		
Wtor.	27 Jana Ewan.	15 Jelewterya		
Sroda	28 SS. Młodzianków	16 Achheia Pr.		
Czw.	29 Tomasza Kantuar.	17 Daneła		
Piątek	30 Dawida	18 Seweretiana		
Sobot.	31 Sylwestra	19 Wanifatia		

T a b l i c a

okazująca początek dnia, wschód, zachód Słońca, i długość dnia
dla uregulowania Zegarów wyrachowana na Horyzont i Merydyan
Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Miesiące.	Dnie Miesią- ca.	począ- tek dnia.	wschód Słońca	zachód Słońca	dług. dnia.	Miesiące.	Dnie Miesią- ca.	począ- tek dnia.	wschód Słońca	zachód Słońca	dług. dnia.	
		Go. M.	Go. M.	Go. M.	Go. M.			Go. M.	Go. M.	Go. M.	Go. M.	
Styczeń.	1	6 3	8 5	4 2	7 57	Lipiec.	1		3 50	8 16	16 26	
	6	6 2	8 4	4 8	8 4		6	Zorze.	Noce.	3 54	8 14	16 20
	12	5 58	8 1	4 17	8 16		12			4 0	8 10	16 9
	18	5 56	7 57	4 25	8 28		18			4 6	8 4	15 57
	24	5 51	7 51	4 35	8 44		24	12	53	4 15	7 57	15 42
	30	5 45	7 42	4 46	9 3		30	1	31	4 23	7 49	15 26
Luty.	1	5 42	7 40	4 48	9 9	Sierpień.	1	1 39	4 26	7 46	15 20	
	6	5 35	7 32	4 58	9 26		6	1 58	4 32	7 38	15 5	
	12	5 27	7 22	5 8	9 46		12	2 17	4 42	7 26	14 44	
	18	5 16	7 11	5 19	10 8		18	2 34	4 50	7 15	14 25	
	24	5 4	6 58	5 30	10 32		24	2 49	5 0	7 3	14 3	
	28	4 57	6 50	5 36	10 46		30	3 5	5 9	6 51	13 42	
Marzec.	1	4 55	6 48	5 38	10 50	Wrzesień.	1	3 9	5 13	6 46	13 34	
	6	4 43	6 37	5 47	11 10		6	3 20	5 21	6 35	13 14	
	12	4 28	6 24	5 57	11 33		12	3 33	5 31	6 22	12 51	
	18	4 13	6 11	6 7	11 56		18	3 45	5 39	6 8	12 29	
	24	4 0	5 57	6 17	12 20		24	3 55	5 49	5 54	12 5	
	30	3 42	5 44	6 27	12 43		30	4 6	5 59	5 40	11 42	
Kwiecień.	1	3 35	5 39	6 30	12 51	Pazdzier- nik.	1	4 8	6 0	5 38	11 38	
	6	3 22	5 28	6 38	13 10		6	4 17	6 8	5 28	11 20	
	12	3 4	5 15	6 48	13 33		12	4 29	6 18	5 14	10 56	
	18	2 46	5 2	6 58	13 56		18	4 38	6 29	5 2	10 33	
	24	2 27	4 50	7 8	14 18		24	4 47	6 39	4 49	10 10	
	30	2 6	4 38	7 17	14 39		30	4 57	6 49	4 38	9 49	
May.	1	2 3	4 37	7 18	14 42	Listopad.	1	4 59	6 53	4 34	9 41	
	6	1 45	4 27	7 26	14 59		6	5 9	7 1	4 26	9 25	
	12	1 25	4 18	7 36	15 18		12	5 17	7 11	4 16	9 5	
	18	12 49	4 8	7 45	15 36		18	5 27	7 22	4 8	8 47	
	24		4 1	7 53	15 52		24	5 34	7 31	4 2	8 31	
	30		3 55	8 0	16 5		30	5 42	7 40	3 57	8 16	
Czerwiec.	1		3 53	8 2	16 9	Grudzień.	1	5 43	7 41	3 57	8 15	
	6		3 49	8 7	16 18		6	5 48	7 48	3 54	8 5	
	12		3 47	8 12	16 25		12	5 53	7 55	3 52	7 57	
	18		3 46	8 15	16 29		18	5 58	8 1	3 53	7 52	
	24		3 47	8 17	16 30		24	6 1	8 4	3 55	7 51	
	30		3 49	8 16	16 27		30	6 3	8 5	4 0	7 55	

O UŻYTKU KALENDARZA.

Kalendarz iest ze wszec miar w każdym choć naymnieyszém gospodarstwie nader potrzebna książka; oznaczone bowiem są w nim podług prawideł pewnych wszystkie dnie w roku, święta tak stałe iak i ruchome. Gdyby nam nawet nic więcéy nie wskazywał iak to, iuż przez to samo byłby użytecznym. Lecz gdy zwyczaj dawny każdemu Chrześcianinowi nadaie imię Świętego na chrzcie, przeto i z tego tak uroczystego względu, że nam imieniny, dzień urodzenia i różne rocznice wskazuje, nader przyjemnym staie się w pożyciu ludzkim. Treść ninieyszego kalendarza iest następująca: W pierwszym przedziale wyszczególnione są dnie tygodniowe; w drugim dnie ciągle miesiąca liczbami oznaczone, oraz święta i imiona Świętych Rzymsko-Katolicznych; w trzecim dnie ciągle i święta podług kalendarza Ruskiego czyli starego; w czwartym znaki koła zwierzęcego, w których się księżyc znajduje; w piątym odmiany księżyca. Poniżej umieszczone są Święta Żydowskie w każdym miesiącu przypadające.

O rachubie czasu.

Terazniejszy rok iest 1831 podług rachuby chrześciańskiéy czyli od narodzenia Jezusa Chrystusa; iest rokiem pospolitym mającym dni 365, czyli 52 tygodni i jeden dzień; zaczyna się z dniem 1. Stycznia nowego stylu, który iest podług starego kalendarza dniem 20. Grudnia. Wielkanoc przypada w nowym kalendarzu dnia 3. Kwietnia, a w starym 8 dni późniéy, to iest dnia 19. Kwietnia podług starego kalendarza, tak iż zaletające od Wielkiéyn. święta ruchome w tym roku podług nowego kalendarza 4 tyg. wcześniéy iak podług starego obchodzone będą.

Kościół Grecki liczy swoje lata od stworzenia świata i zaczyna swój 7339 rok dnia 1. Września starego stylu, naszego 1850 r. Od początku przeszłego wieku używają Rosyianie naszéy liczby roku, lecz rachuią ieszcze podług starego kalendarza.

Kalendarz żydowski, który także od stworzenia świata rachubę swoją poczyna, umieszczony iest w piątym przedziale.

Araby, Persy, Turcy i inni wyznawcy wiary mahometańskiéy rachuią swoje lata od ucieczki Mahometa, Hedszra od nich nazwanéy. Zaczynaią oni w dniu 11. Czerwca 1831. swój rok 1247.

O porach roku.

Wiosna zaczyna się gdy słońce wstępuje w znak barana, dosięga równika i pierwszy raz w roku równa dzień i noc. Dnia 21. Marca o godzinie 9tęy 36 minutach zrana.

Lata początek, gdy słońce wstępuje w znak raka, naybliższym iest naszego punktu pionowego i czyni dzień naydłuższym. Dnia 22. Czerwca o 6tęy godzinie 45 minut zrana.

Jesień zaczyna się, gdy słońce wstępuje w znak wagi, dosięga nanowo równika i powtórnie w roku równa dzień i noc. Dnia 23. Września o 8. godzinie 43 minutach wieczór.

Zimy początek, gdy słońce wstępuje w koziorozca, oddala się naybardziéy ku południowi od naszego punktu pionowego i robi dzień naykrótszym. Dnia 22. Grud. o 2. god. 10 minut z połud.

O zaćmieniach w roku 1831.

Przypada w tym roku 4 zaćmień, 2 słońeczne, 2 księżycowe, z których iednak w naszych stronach tylko 1 księżycowe będzie widzialne.

Pierwsze zaćmienie słońca, dnia 12. Lutego po południu, pokaże się w północnéy Ameryce i w północnéy części Oceanu atlantyckiego i w niektórych okolicach tamecznych.

Pierwsze zaćmienie księżyca przypada dnia 26. Lutego po południu. Zacznie się o 4. godzinie 37 minutach. O godzinie 5tęy 28 minutach wschodzi księżyc w Poznaniu. O godzinie 6tęy 5 minutach środek, w którym cokolwiek nad 8 cali na południowym brzegu okaże się zaćmioném. O 7. godzinie 33 minutach koniec zaćmienia, które w ogólności 2 godziny 56 minut trwało.

Drugie zaćmienie słońca w nocy z 7go na 8my Sierpnia będzie całkowitem w Nowéy - Hollandyi i w południowéy połowie cichego Oceanu widzialnem, a w niektórych tamecznych okolicach całkowitem.

Drugie zaćmienie księżyca przypada dnia 23go Sierpnia przed południem i prawie 6 cali na północnym brzegu wynosić będzie.

Wspomnienia narodowe.

Relacya o Armacie z Xięstwa Saskiego na Zamek Krakowski wprowadzonéy.

Die 24. Januarii 1698.

Przy początku Nowego terazniejszego Roku 1698. szczęśliwie wprowadzoną dnia 24. Januarii, widząc Armatę z Xięstwa Saskiego wielkiem sumptem przywiezioną y na Zamku Krakowskim kollokowaną, rzetelnie Pana Nayiasniejszego Króla J. M. AVGVSTA II. święte uznawamy intencye, na obronę Wiary Ś. Katolickiéy ordynowane, *contra Vniuersalem Hostem Christianitatis* iuż do wojny accomódowane y prętko się spiesząc na odebranie Kamieńca Podolskiego, ażeby tam ŚŚ. Kościoły Katolickie w Meczety Machomekańskie obrócone, — znowu na cześć y na chwałę Pana Boga Wszchemogącego w Tróycy Ś. Jedyne go konsekrowane były, a od Granic Królestwa Pólskiego wszelki Nieprzyjaciel daleko odegnany zostawał. Za rzecz tedy godną, pomienionéy Armaty, przez Kraków na Zamek wprowadzonéy ozdobę, porządek, dostatek, opisać począłem, sam się wszystkiemu procederowi dobrze przypatrzywszy, taką ięgo do wiadomości relacyą podaię.

Naprzód przed Armatą (porządkiem nigdy u nas niewidany) szło kilkadziesiąt Ciesłów, Stalmachów, Kołodzieiów, z siekierami wielkimi na ramionach położonemi, których powinność ta iest, aby dla Armaty, gdzie potrzeba Mosty stawiali, lasy dla prostéy drogi wyrębowali dla przeprowadzenia Armaty, y cokolwiek się lub w łożach lub w kołach zepsować by mogło, aby zaraz naprawiali, lubo wszystkich potrzeb iuż gotowych ná zamiar prowadzono.

Następował za temi Woyskowemi Praeursorami Kornet Draganey wybornéy do-

brze monderowanéy w barwie błękitney nowey z Samopálami na Koniach dobrych. Za Dragonią na Wosku Woyskowym iechał Murzyn, z dwiema kotłami wielkimi, nakrytemi bławatnemi kapami, z Królewskimi Herbami, y iako mądry Dobosz Tubalnego Marsa na wszystko miasto głośną wydawał resonancyą, przodkuiąc Generałowi Artyleryi.

Za Murzynem na koniu kosztowno ubranym y wyborym iechał Generał Artyleryi, goły miecz trzymaiąc w ręku: przy nim szło dwóch Officierów pieszych także z mieczami gołemi: następowało za nim pięć rzędów Puskarzów dobrze ubranych monderownych, lonty zapalone na Bartnikach maiących: tych było *circiter* pięćdziesiąt. Za Puskarzami wieziono Działa Polne Śpiżowe glancowne, Mosiądzowym niby kolorem polerowane Nowolite, z Herbami dziedzicznymi Królewskimi y z Napisem Króla J. Moi terazniejszego, literami Niemieckimi wyrażonym; każde Działo cztery konie wielkie, koń za koniem prowadziły: po dwu woźniców dobrze ubranych y dwu żołnierzów do każdego Działa, których było szesnaście, wszystkie lite na iedną Formę bardzo piękne y iasne: Łoże tychże Dział miały po cztery koła, na samych zaś Łożach każdego Działa były skrzynie skryte potężnym luctem nakryte, z Kulami z Formami etc., przy każdéy skrzyni była przykowana beczółka żelazna z odkrywaiącym się wiekiem, Prochem naładowana; po bokach Stęple Szufle y inne potrzeby.

Za temi Działami Polnemi iuż opisanemi następował Officyer konno z kilką rot Muszkietyerów, który prowadził Siedm Dział wielkich i długich (*alias* kolumny) także Śpiżowych nowolitych; każde Działo sześcią par koni po czterech woźnicach, z podobnym iak i pierwsze porządkiem prowadzono, z większemi iednak skrzyniami według proporcji i z większemi beczolkami Malowanemi, na Działach Herby Króla J. M. dziedziczne, Napis zaś Naiśniejszego Rodzica Xcia J. M. Saskiego i Elektora, literami y pismem Niemieckim An. 1696. wyrażony, oraz z litemi w ogniu Salamandrami.

Za tą powtórną Armatą iechał Officier stroyny z kilką Rot żołnierzy, prowadząc Dział Siedm nierównie ieszcze większych, naksztalt Pułkartania, na których z Herbami dziedzicznymi, takie były Napisy łacińskie: *JOANNES GEORGIUS III. Dux et Elector Saxoniae ob partam de Turcis Victoriam, primaque irruptione fugatis hostibus liberata vienna ex aere captiuo me fieri fecit An. 1694.* Każde Działo po szesnaście koni, to iest, po ośmi par, a pięć woźniców chłop w chłopu fantazyi Żołnierskiéy dobrze przybranych prowadzili z monderunkiem Supra pomienionym, nierównie iednak z większemi beczkami y skrzyniami mającemi nasobie Xiążęce Dziedziczne Herby, czerwono malowane. Za temiż trzydziestą Działami, następowały wozy skarbane, Szerokie y długie, w każdym wozie po ośm koni y trzech woźniców, miasto postronków linami potężnymi albo łańcuchami tak Działo iako y wozy ciągniono. Wszystkie wozy na przodku cyframi, a w tyle Herbami Królewskimi Malowanemi znaczone y policzone według znaczenia i numerowania Dział samych, do mniejszych Dział *juxta numerum* po iednym wozie, do większych po dwa *sub eodem numero*. Za wozami następowały skrzynie długie czarne z Kulami y Bombami do Dział y z Granatami także według *numerum*, aby każdy woz zgadzał się do swego

Działo, mniejszy do mniejszych, większy do większych. Na każdym wozie nad skrzyniami in omnem euentum leżało parę koł wielkich nowych także też przy skrzyniach Działowych iedne koła przednie a drugie tylne wieziono, te zaś skrzynie kulowe pod każdą Siedm par koni wielkich a czterech woźniców, drugie zaś Kule większe y Bomby po szesnaście koni wielkich a po sześci woźniców; między temi skrzyniami kulnemi wieziono Kowalską Kuźnię, *alias* woz wielki na kształt Karawanu, z przodku y z tyłu obity lucthem odkrywaiący się, a we szrodku miedziany piec do ognia.

Za wozami na ostatek iechało kilkanaście woźniców próżnych, z kilkunastą par koni wielkich, cale do zaprzezenia gotowych, iezliby w wozach który koń, albo na koniu który woźnica szwankował. Wszystkich koni z municjami przeszło Siedmst: Dział Trzydzieści. A dwoie tyle skrzyń z Kulami y Bombami y wozów z prochami, wielkich Skarbnych. Wielce tedy Maiestatowi Boskiemu za Pana y Króla takiego winniśmy dziękować z Nieba Koronie Polskiéy danego, aby Wiary Ś. Katolickiéy prawdziwéy y Wolności Koronnéy swą krwią y Fortuną bronił; a potentią Turecką zruinował y przełamał. Jakoż za łaską Bożą dobra tego nadzieia, gdyż y sami Turcy Króla J. M. terazniejszego (niech mi przebaczy Autorowi) Łomiżelazem nazwali, po Turecku mówiąc kiedy Demirkyran łomi żelazo został Krolem Polskim, iużesmy zginęli złamie żelazną Ottomańską Porthę. Wyprorokowalić to sobie; bo podczas Koronacyi Króla J. M. przegrali sromotnie Batalią, od Żołnierzy Króla J. M. tamże obecnych na Imię jego Królewskie, będąc porażeni nayspierwéy. Niechże tedy Machometañska Porta lamentuie, a Korona Polska przy Wierze Ś. Katolickiéy, przy całości Rzeczyp. Nayiasniejszemu Augustowi II. tryumfalne wykrzykuie *lo tryumphe*.

Dzień był najpiękniejszy, uwieńczający przyjemnie schyłek wiosny — dzień 18sty Czerwca 1725go roku — a mieszkaniec miasta Poznania, zwyczajnym wśród miłej spokojności oddany zatrudnieniom, nieprzeczuwał, iak okropnym będzie dlań iego koniec. Kiedy bowiem schylające się już na łono Tetydy słońce, błogi pracowitemu mieszkańcowi zbliżało spoczynek, zerwały się nagle żywioły w całej swéj srogości i niosąc w swym orszaku ogromne spustoszenia, śmiertelną na wszystkich przywdziały postać. Straszna burza, iakiéy może synowie Poznania od założenia iego do owéj chwili niedoznali, smutną na ten tak wesóły dzień położyła pieczęć. Przedstuletni nasi przodkowie, którzy ten nadzwyczajny wypadek natury za karę niebios poczytywali, przeistaczając się na raz z rozweselonych ludzi na wespół umarłych, mniemali, iż z tym dniem wszystko się dla nich na tym świecie kończyło, a słysząc wśród szumiących grzmotów, krzyżujących się błyskawic i biących naokoło piorunów, nieiako trąbę zwiastującą dzień ostateczny, niewidzieli przed sobą, iak tylko drogę do czarnej wieczności. — Następujący opis, który owczesna cywilna zwierzeźność mieyscowa, aby przechować pamięć dnia tego dla potomności, w księgach urzędowych złożyła, wybada naley piéy każdego, iakieby wrażenie i w dzisiejszym stanie tak daleko posuniętego oświecenia, podobne okropne zjawisko na umysłach iego świadków sprawiło. ✕ „Dnia 18. Czerwca 1725. w dzień poniedziałkowy między oktawą S. Antoniego o godzinie siódmej na wieczór, przypadła straszna fala od południowego kraiu, z chmurami. Iedną siarczystą albo ognistą, drugą dżdżystą gradową bardzo czarną, trzecią wietrzną; te iak prędko się złączyły, tak zaraz rebellia i szturm uczyniły przy wielkiém zmrocze-

niu, tak iakoby prawie noc się stała z gwałtownym niewypowiedzianym wiatrem, deszczem bardzo wielkim z gradem mieszącym się, z piorunami z gromami strasznie trzaskającymi, z grzmotem i szelestem niezmiernym, tak dalece iakby Sąd Pański nastąpić miał; gdy trwoga między ludem popolitym i konsternacya niezmierna w wszystkich tak w mieście, iako i około miasta na ten czas zostających ogarnęła dla trzęsienia tak wielkiego szturmu, kamienic, gmachów i budynków, wód wielkości, która izby tak po kamienicach i domach napełniła, że się w nich ludzie zostać niemogli, gdyż deszcz nie padał, ale prawie rzekami zdał się lać! w rynku nawet samym ledwieby się był niemógł czolnami wozić. Ta zaś fala i nawałność trzymała circiter (około) pół godziny. Po której uśmierzeniu pokazała się kłęska nieznośna tak na domy Boże, wieże wspiane, iako téż kamienice, gmachy i budynki w mieście Poznaniu i wsiach do miasta należących. A nayprzód od kościoła parochialnego Ś. Maryi Magdaleny poczawszy, w dachach swoich, tak nad kościołem iako nad kaplicami poniósł dużą ruinę, i wieża iego niedawno nowo wystawiona w r. 1715. obalona, która padła ku wodnej ulicy, częścią na pusty plac, częścią na kamienicę quondam Jabłońskich mieszczan Poznańskich, którą tak z tylnymi mieszkaniami od cmentarza stojącymi, przednimi ku ulicy wodnej ciągnącymi się, także mieszkaniami przy kamienicy Wielebnych Panien Konwencianek z dachem zawałiła, sąsiedztwu potrosze dostało się, a to od drzewa, które łaty i na dachy padało; przy tymże kościele Xięże mansye i domy także w dachach znaczną szkodę ponieśli. Wielebnych Oyców Jezuitów kościoła w kondygnacjach, w kollegium niemiała stała się szkoda; ale nayosobliwiey Wieleb. Oyców Dominikanów, któ-

ry, że podczas będącý wielkiý powodzi w roku 1698. iako znaki po pewnych na pamiętkę miejscach pokazują, dla téż powodzi natenczas w pośrodku filary i podniebienie zawaliło się było, potem przez Opatrzność Boską był reparowany i pięknymi ozdobami wystawiony przez lat kilka do roku miarkują 1718. tegoż kościoła przez ten nieszczęśliwy przypadek dach zwalony i podniebienie iego zapadło, w którym organy i inne ozdoby zruynowane zostają, tudzież po innych miejscach i w dachach nie małe szkody stały się. Na kościele katedralnym ŚŚ. Piotra i Pawła wieże dwie równe sobie z przednimi facyatami obalił, dach z miedzi po wielkiý części poodzierał i daleko pozanosił. Inne zaś kościoły, kamienice i domy, czegoby wiele potrzebował do opisania, wielką mianowicie w dachach ruinę poniosły, a oprócz tego wszystkiego, wieża ratuszna z dwiema perspektywami, która, iako w gałce z wyraźnego na pergaminie pisania pokazuje się wystawiona była w roku 1690. miedzią wszystka pobita z sztukami pozłocistemi przyozdobiona, ta się tak ważnie i misternie przez rzemieślnika budującego zdarzyła, że Monarchowie ile podczas wojny szwedzkiý i moskiewskiý dziwowali się iéy udatności i ozdobie i abrysować wiele dawali. Nawet z państw i królestw architektowie przyjeżdżali i abrysy sobie brali. W téż był w pierwszý perspektywie wiszący dzwon wielki alias cymbał do bicia godzin ważący cetnarów 157, w drugiý perspektywie dzwon na kwaternik ważący cetnarów 109. Pod tą zaś wieżą na murze na cztery części skazujące kompas, ażeby i na tę i na tę stronę mógł każdy widzieć, nawet za miastem mógł rozeznąć na zegarze co skazował index, który był przedtém na 24 godzin sformowany, tandem po dwudziestu i kilka lat na 12 godzin przeformowany. Tę tak piękną strukturę nawałność wcale zrzuciła, która padła w tę stronę ku przedmiesciu Ś. Woyciecha, gdzie

zaięła połowę rynku i padła na kamienicę drugą w rogu na Pana Efraima Klinbirka kupca i cukiernika Poznańskiego, którą kamienicę przednie mieszkanie zawaliła. Sąsiedzkim dachom także się dostało. Dzwon wielki padł na bruk z połową pierwszý perspektywy i stłukł się, z drugą zaś połową kwaternik na kamienicy został, ten tylko z łaski Bożéy zdrowy pozostał. Blacha zaś iedną częścią na miejscu została, częścią po kamienicach porozlatywała się. To osobliwie notuie się, gdy bardzo wielka sztuka oddarta zaleciała circiter dwa staja miarkując aż ku saméy bramie Wronieckiý; tę kilkanaście ludzi z trudnością sprowadzili na ratusz do schowania. Nadto dachy na ratuszu po wielkiý części potłukły się, i kamienne poręcza na ganki po części pospadały; która struktura kosztowała miasto Poznań na pięćdziesiąt tysięcy złotych polskich. Kościół Lazarecki (Ś. Łazarza) w połowicy obalony, dachowka potłuczona. Z kościoła Oyców Bernardynów szczyt odarty, dachowka miejscami zrzuciona, refektarz obalony, także i nowicyat, w kościele okien kilka całych z ramami wyrzucone i potłuczone. Także w kościele Świétéy Anny okna i dach znacznie zruynowane. W kościele Oyców Karmelitów u Bożego Ciąła okna miejscami powybiiane i dachowka miejscami zrzuciona.“ — W przyległych miastu Poznaniowi wsiach; Wildzie, Luboni, Górczynie, Dambczu (Dambecz nie Dębiec, iak teraz zwykle nazywają), Iżycach, Sołaczu, Winiarach, Boninie, Żegrzu, równie iak na przedmiesciu Ś. Marcińskiém, na Poł-Wsiu, Muszý górze, na Rybakach, na Piaskach i Gaskach, na Grobli, na Miasteczku alias Łacynie, na Szelażu, w młynie Wierzbaku, na Kempinym, w wapiennicy mieyskiý, w cegielni pod Wildą i t. d. niezmierne burza ta zrzuciła spustoszenia. Tu w budynkach powybiiała z okien szyby, uszkodziła znacznie dachy, pozrzuciła dachówki, tam po-

zrywała i połamała dachy szkodlane, powywracała kominy; tu poobalała stodoły, u innych połamała kozły i łaty, tam poodzierała poszycia, powywracała chlewy i stajnie, powyrywała wrota; w polach na buynych rolach większą częśći gospodarzy położyła zboża; we młynie Wierzbaku groblę przy Pogrotkach przerwała; na xiężym folwarku owczarnią, równie na świętoduskim folwarku stodołę z gruntu wywróciła; w ogrodzie drzewa z owocem poobalała; w Szelażu wierzch kamieniczki zniosła i sklepienie potłukła, Bożą mękę murowaną na pół wywróciła, drzewa z owocem powyrywała lub połamała, podobnież w ogrodach na Kondorfie, na Rybakach i t. d., zgoła niebyło prawie budynku, któryby mniéy więcéy nieponiósk szkody. X

Sposób poprawiania zepsutego zboża.

Spleśniałe zboże w ziarnie, które zupełnie służyć niemoże do pokarmu, i trudném jest do zmielenia, można zrobić doskonale kwaśném, zdrowém, wysypawszy je do wrzątku wody, i zostawiwszy go do czasu ostygnięcia téż wody. Ilość wody powinna być dwa razy większą od ilości ziarna, które się ma oczyszczać. Pleśń czyli zgnilizna, rzadko przechodzi przez powłokę ziarna pszenicy, a rzadziéy ieszcze przez substancją krochmalną, będącą pod tąż powłoką. W czasie gotowania się wody, ziarna zupełnie popsute i niezdatne wypływają na wierzch, inne zaś oczyszczają się od wszelkiéy zgnilizny, i stają się zdatnemi do pokarmu. Poczym należy tylko to ziarno dobrze wysuszyć w piecu.

Rozmaite skutki cebuli.

Sok w uszy zapuszczony, odpędza szum, z octem zmieszana, zastanawia płynienie

Xiążę Czartoryski G. Z. P. niecierpiał mowy pstrokatéy, téy mieszaniny słów francuzkich z polskiem, za iego czasów i dotąd niestety w używaniu będącéy; iak kto podobnie się odezwał, mówił natychmiast: „Otoż Francuz z Mokotowa.“ To iego wyrażenie tak trafne weszło w przysłowie, ale dotąd niepoprawiło wszystkich.

Henryk Brodaty, Xiążę Szląski i Polski, mąż S. Jadwigi, takiéy był dobroci serca, iż gdy mu który poddany na prostéy misie, bochen chleba, mendel iay, séra kraiankę przyniósk, przyjmował je ochotniéy niżeli dary od wielkich panów, i tak mawiał: „Ten ubogi kniotek maiętność mi swoją daie, czém sam żyie; niech przynajmniéy tę ma pociechę, abym dar iego wdzięcznie przyjął.

krwi z nosa; dodaie apetytu, rozwalnia ciało. Zrana iedzona z solą, iest prezerwatywą przeciw zarazliwemu powietrzu, pieczona dobra na ściśnione piersi, przykłada się także na wrzody. Cébula na noc pokraiana, w wodzie moczona, i ta woda dzieciom zrana dana, morzy robaki. Nawet przeciw morowemu powietrzu iest lekarstwem. Wybiera się z niéy środek, leie się tam sok lemoniowy, i kładzie się nieco tyryaku, potém się z tém piecze, daie choremu, ieżeli się po tém lekarstwie poci, iest nadzieia, że wyzdrowieie.

Sposób przechowywania mizeryi przez zimę.

Obrać i pokraiać w talerzyki wielkie ogórki, posolić tak iak na mizeryą, niech tak stoią dobrą godzinę; potém się wyciskają, przekładają w szklanny słój, a na wierzch nalewa się oliwa; pod nią długo się utrzymują. Chcemy ich w zimie użyć, zlać tylko oliwę, wyiąć tyle ile potrzeba, przypawić, a na pozostałe znowu oliwy nalać.

Kwaszenie ogórków.

Ogórki kładą się na sześć lub ośm godzin w czystą kryniczną wodę, obmywają się, biorą na przetaki, aby osiąkły. Poczém na spód naczynia, w którym ie kwasieć mamy, kładzie się warszta zielonych winogradowych liści, i posypuje się garścią korzeni, na to idzie warszta ogórków. Te warszty póty się układają, póki się beczka niezapelni. Na wierzchu to samo powinno być, co się na spód kładło. Potém przygotowuie się ropa taka, aby na pół kwarty wody kryniczney, szło cztery łoty soli, co póty się miesza, póki się sól nierozpuści. Ta ropa wylewa się na ogórki, aby ie całkiem przykryła. Poczém kładzie się dno, i kamieniem przyciska. Ogórki stawiają się w ciepłym miejscu, aby ukisły. W dziesięciu dniach będą zdatne do iedzenia. — Około S. Marcina, te beczki stawia się do lochu, lecz pierwéy ściaga się ropa, i gotuie w kotle. Do każdego wiadra rosółu, trzeba dodać pół kwarty octu piwnego. Potém się ostudza i letnio leie w beczki. Tym czasem zabija się dno w beczkach. W wierzchniém dnie mają być dwie dziury, które się korkami zatykają. Trzeba uważać, żeby beczki nieciekły i sok niewyplynał; bo gdy ogórki niemają soku dosyć, mięknieją i gniją. Zachowując tę przezorność, przez dwa lata będą się przechowywać.

Korzenie do nich sypać się mające, składa się z weinszteinu i z czarnego pieprzu. Na funt weinszteinn bierze się pół funta pieprzu grubo tłuczonego. Młode gałązki winogradowe dają przyiemny kwas, koper powinien być młody, bo stary nierobi żadnego skutku.

Napój chłodzący w lecie.

Wziąć 12 wielkich buraków zdrowych, obmyć ie czysto, pokraiać ie na talerzyki i nalać na to wody garcy 6, w której powinna być rozpuszczona kwarta miodu praśnego

i kwarta prostéy wódki. Wystawić to wszystko w beczce na słońce, żeby robiło, a po trzech dniach dolać wody tyle, dopóki się niezrobi przyiemny kwaskowaty napój; pospolicie dolewa się ieszcze 2 razy tyle wody, to iest garcy 12.

Do środków chłodzących w czasie wielkich upałów, należy Tatarak, Kalmus, albo Lepiech znany pod temi trzema nazwiskami, rosnący na wodach, którego liście długie służą do maienia, a korzeń używany w sztuce lekarskiéy i gospodarstwie. Z długich liści robi się plecianka, którą przepasane biodra, iak doświadczenie nauczyło, znacznie chłodzą, albo téż zrobiony z niéy kapelusz może być w lecie na głowie noszony. Jeśli wyschnie plecionka lub kapelusz, co zaledwie w kilka tygodni następuje, zmazane we wodzie, na nowo własność chłodzenia odzyskują.

Korzyści z częstego przewdziewania koszul.

Wdziewając świeżą koszulę, doznaiemy szczególnego, przyiemnego uczucia, którego nietrzeba przypisywać zimnu. Jest ono skutkiem organicznego działania, które przy skórze i w iéy naczyniach powstaie, a które umacnia ciało. — W ostatnich czasach postrzeżono, że dzieci, którym inne środki nieskutkowały, przyszły do sił, przez branie co godzina świeżo upranéy koszuli. Z tego powodu niechay rodzice słabowitym dzieciom iak nacyjściej bieliznę odmieniają, szczególniéy mającym drażliwe nerwy. Nietylko bowiem przeto utrzymuie się ciało w czystości, ale nadto zdaie się, iakoby złe humory, zamieniały się na dobre. Ale wiedzieć potrzeba, że koszula choć ieden dzień noszona, i choćby i przez kilka dni wietrzona była; niesprawia tego skutku, tylko bielizna świeżo uprana. Samo z siebie rozumie się, że i pościel często oblekana, téż same sprawia skutki. Któż niewie, iak miło iest spać w świeżo przewleczonéy pościeli?

Sposób konserwowania zwierzyny.

Wydobyć wnętrzości i napełnić je pszenicą, potem włożyć zaiąca, ptaka i t. d. ze skórą i pierzem w pszenicę, iżby nią był zupełnie pokryty. Tym sposobem ma się zwierzyna miesiąc a nawet dwa miesiące w świeżości utrzymać.

Aby mieć róże w jesieni.

Aby mieć w Wrześniu lub Październiku kwitnące róże, wykopać krzak róży nim pękną jego pączki i przesadzić na inném miejscu. Przez to przymuszamy krzaki ró-

ży, pozbawiając je pożywienia i miejsca, że bardzo dużo czasu upłynie, nim się przyimają, wegetacya ich spóźniona, sprawi, że spóźniony i kwiat będzie.

Jak doprowadzić hortensyę by niebiesko kwitła.

Kraus powiada, trzeba szukać pod nią w lasach takięj ziemi, na któręj węgle palone, przez czas obróciły się w ziemię. W Encyklopedyi Laudona wyrażono, że Anglicy, chcąc mieć niebieską hortensyę, sadzą ją w szczeręj glinie żółtęj.

Dziwne wydobyć się z grobowęj pieczary.

Między powieściami, które Biskup Bandedello w połowie XVI. wieku wydał, a których osnowa wzięta jest z owczesnych zdarzeń, następująca szczególnięj się okropnością odznacza.

Franciszka, młoda Włoszka, sprzykrzywszy sobie swojego starego męża, oddała się całkiem Pandolfowi. Ciężka choroba Franciszki przerwała nakoniec ich rozkosze, a choroba w krótkim czasie tak bardzo się wzmogła, iż była pewną swęj śmierci. Zbyt kochała Pandolfa, i dla tego trapiła ją myśl, że ięj kochanek po ięj śmierci spokojnie z innemi miłość podzielać będzie. Chętnieby była umarła, gdyby swą miłość grobem przypieczętować i z kochankiem w jednęj pieczarze spoczywać mogła. Mocno tą myślą zaięta, do skutku ją przywiesdz umyśliła. Powiernicą musiała zawołać Pandolfa, którego tylnemi drzwiami do choręj wpuszczono. Bolesném było widzenie się z nim, a nic niezdolało w nięj ożywić nadziei życia. Mówiła o pewnęj śmierci, i o nadziei, że go i w grobie swym ulubionym będzie mogła nazywać. Ale on nie-

rozumiał zbrodniczęj głębokości żądania. W tém słyzy idącego po wschodach męża, który na dole mieszkał. Służąca wypadła ku niemu, a Pandolfo tymczasem ukrył się w wiadomęj mu szafie. To schowanie umyślnie dla tego w swym pokoju umieściła, i ona tylko miała klucz do sztucznego zamku, bo też tu swoje kleynoty chowała.

Wreszcie przybył małżonek; uprzeymie i rozczulona przyięła go, doniosła mu o bliškięj śmierci swoięj, dziękowała mu za wszelkie uprzeymości w małżeństwie, i nakoniec następująca przydała prośbę: Owa szafka zawiera wszystko, co tylko sercu memu może być drogiego i miłego; day mi to słodkie zapewnienie, z którembym do grobu zstąpić mogła, iż niedopuszczisz, żeby tę szafę miano otwierać, ale każesz ją nienaruszoną przy moięj trumnie w grobie postawić; pamiętay, że to jest ostatnie twęj umieraiącey żony życzenie. Zalany łzami pod najswiętszą przyobiecał ięj to przysięgą; ale to zbyt zmordowało Franciszkę, i dla tego zasnęła na wieki.

Pandolfo wszystko słyszał w szafie, i pełnym był swęj śmierci albo w tém swoim więzieniu, lub gdyby się odkrył, od ciężko obrażonego małżonka. Spokojnie więc okropny poddał się śmierci.

Już wieczorem odprawiono pogrzeb. Naprzód niesiono w otwartęj trumnie pięknie ubraną, w kwiaty stroyną i ieszcze po śmierci piękną Franciszkę. Za nią z podziwieniem wszystkich prostą wieziono szafę. Oboje złożono w kościele, i odśpiewano modły pogrzebowe. Gdy się skończył obrząd, wszyscy odeszli oprócz kilku służących. Teraz podniesiono wielki kamień ciosowy, przykrytą trumnę zniesiono i postawiono, a tak Pandolfo w swęj szafie obok trumny został postawiony, potem zapadł kamień sklepowy, i wszędzie rozlała się noc i grobowa cisza. Odtąd znikła ostatnia dla Pandolfa nadzieia, a czucie zgnilizny los mu

iego zwiastowało. Chętnie chciałby straszny uniknąć śmierci; długo na około macał, szukając czego do zaduszenia się. Ale znalazł tylko perły, pierścienie, klejnoty i złoto.

Tymczasem wnuk męża dociękl, że w pochowanęj z nią szafie muszą się kosztowne znajdować rzeczy. Udał się zatem téj samęj nocy z wiernym sługą do grobu. Drogi upominek uiał organistę, a opatrzeni w żelazo do wyłamania drzwi, otworzyli wkrótce kamień i szafę. Ale iakże się zatrwożyli, gdy Pandolfo zaczął wołać głosem mary. Upuścili świecę i w ucieczce ocalenia szukali. Grób i kościół zostały na rozcięż otwarte. Pandolfo wyszedł pełen radości, a dobrze się opatrzywszy w naykosztowniejsze klejnoty i perły, które w szafie były ukryte, korzystając z ciemności nocny, udał się śpiesznie do domu,

W Y K R E T.

Scoggan był sławnym trefnisiem na dworze Henryka VIII. i Królowęj Elżbiety Angielskięj. Razu iednego pożyczyl on od Królowęj 500 Funtów Szterlingów, zapewniając, iż ie w oznaczonym czasie niezawodnie wypłaci. Tymczasem termin iuż oddawna upłynął, i Królowa żądała bezwarunkowęj wypłaty, iakkolwiek ten błagał i prosił. Że zaś niepodobna mu było zgromadzić tak wielkięj summy, udał się przeto do fortelu, dla wydobycia się z tego kłopotu. Usłyszał przypadkiem, że Królowa miała przechodzić pewnego dnia koło drzwi iego; kazał więc śpiesznie zrobić trumnę i postanowił kazać się nieść w nięj przed oczyma Królowęj do

grobu. Wszystko było w pogotowiu na czas oznaczony. Scoggan położył się w trumnę i kiedy przybliżyła się Królowa, podnieśli ją iego przyiaciele i chcieli wynosić. Królowa zapytała, kogoby nieśli do grobu? Sługę N. Pani Scoggana! odpowiedziano. — Ha! zawołała Elżbieta; tak więc iuż nieżyje ptaszek? Ale ia niesłyszałam, żeby chorował. Byłto arcyhultay, który mi ieszcze winien 500 Funt. Szter.; wszelako daruję mu ie z całego serca. — Usłyszawszy to Scoggan, wyskoczył z trumny i zawołał: Nayuniżenięj dziękuie W. Królewskięj Mci. Szczodrobliwosć N. Pani tak iest wielka, że mnie od razu przywróciła do życia,

Wyszczególnienie Jarmarków na Rok 1831.

Allenburg: 1, w drugi wtorek w Lutym. 2, w drugi wtorek w Maiu. 3, w trzeci wtorek w Wrześniu. 4, w trzeci wtorek w Listopadzie. W każdy piątek przed iarmarkiem na bydło i konie.

Allenstein: 2 dni. 1, wponiedziałek poniedz. Kwietniéy. 2, w poniedz. po S. Trójcy. 3, w pon. na S. Mateusz. 4, w pon. po 3 niedz. adwentu. Na bydło: 1 dzień 1, w poniedz. po Zapust. 2, w sobotę przed niedz. Kwietnią. 3, wponiedziałek po 1 niedz. po Wielkiénocy. 4, w środę po Ziel. świąt. 5, w sobotę przed iarmarkiem na S. Mateusz. 6, w sobotę przed 3cią niedzielą adwentu. Jarmarki na płótno: Siedm dni: 1, w tygodniu po Ziel. świąt. 2, w tygodniu przed iarmarkiem na S. Mateusz.

Altmark, wieś w Intendenturze Stuhm i w Powiecie Stuhmskim: 8 Sierpnia. Odpust z iarmarkiem: dnia 9 Sierpnia.

Altstadt w Głównéy Ekonomii Marchii Pruskiéy: 1, 9 Maia. 2, w poniedziałek po święcie żniwném.

Anklam: 1, iarmark kramny, na bydło i na konie, wśrode po niedzieli suchéy, trwa 4 dni. 2, na wełnę dn. 9 Czerwca. 3, kramny, bydelny i na konie w poniedz. w tygodniu podwyższenia S. Krzyża, trwa 6 dni. 4, na bydło w sobotę dn. 15 Październ. 5, na bydło dnia 22 Października. 6, na bydło dn. 29 Października. 7, na wełnę dnia 18 Października.

Arnswalde: 1, we wtorek po niedz. środop. 2, w środę dn. 13 Kwietn. 3, w środę przed S. Wawrzyńcem. 4, w środę po S. Francisz. 5, w środę przed 1 niedz. adwentu. Przy trzech pierwszych iarmarkach dniem wprzody bydelny.

Babimost: 1, w pon. po Nawróceniu S. Pawła. 2, w poniedz. po środop. 3, w pon. po S. Stanisł. 4, we czwartek przed S. Janem chrzciicielem. 5, w poniedz. przed Wawrzyńcem. 6, w pon. po Narodz. P. M. 7, w pon. po Franciszku. 8, w pon. po Marcynie. 9, we wtorek przed Tomaszem. Zawsze kramne i bydelne.

Bahn: 1, we wtorek po niedz. głuchéy. 2, we czwartek po wniebowst. P. 3, we wtorek po Bartłomieju. 4, we wtorek 11 Października; zawsze dniem wprzody na bydło i konie.

Baldenburg: Kramne i bydelne. 1, we wtorek w tygodniu zapustów. 2, we wtorek przed wniebowstąpien. Pańskim. 3, we wtorek przed rozesłaniem Apostołów. 4, na Mateusza. 5, we wtorek po Andrzeju.

St. Barbarken, w okręgu miasta Torunia: Odpust z iarmarkiem we czwartek po świątkach.

Baranow: 1, 10 Stycznia. 2, 2 Maia. 3, 10 Sierpnia. 4, 19 Września. Kramne i bydelne.

Barcin: 1, 20 Stycznia. 2, 14 Lutego. 3, 21 Marca. 4, 25 Kwietnia. 5, 26 Maia. 6, 29 Czerw. 7, 22 Sierpnia. 8, 26 Września. 9, 28 Październi-

ka. 10, 25 Listopada. Pierwsze dwa są kramne, drugie ośm kramne i bydelne.

Barten: 1, w poniedz. po niedz. Przewodnéy. 2, we wtorek po Jakobie. 3, wtorek po Michale. 4, w pon. po 2. niedz. adwentu. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. 5, od 1 do 24 Czerwca na płótno.

Bartenstein: 1, we wtorek przed niedzielą przed S. Janem, 3 dni. 8 dni wprzody iarmark na płótno, trwa dni 8. 2, we wtorek po S. Marcynie, 3 dni. Zawsze w piątek przed iarmarkiem kramnym, bydelny i na konie.

Berlin: a) kramne, każdy trwa 6 dni. 1, 14 Marca. 2, 2 Maia. 3, 13 Czerwca. 4, 1 Sierpnia. 5, 19 Września. 6, 31 Października. b) Na wełnę: dnia 19 Czerwca, 5 dni trwający wyiawszy niedzielę. c) Na konie i bydło, każdy 14 dni trwający: 1, 7 Marca. 2, 1 Listopada.

Beuthen (Bytoń) w górnym Szląsku: Kramne i bydelne. 1, we wtorek po N. P. Gromnicz. 2, we wtorek dnia 19 Kwietnia. 3, we wtorek przed Małgorzatą. 4, we wtorek po Franciszku. 5, we wtorek przed Andrzejem. Jarmark bydelny odbywa się w poniedziałek przed kramnym.

Beuthen nad Odrą: dwa dni. 1, we czwartek po niedzieli środopost. 2, we czwartek po S. Janie. 3, we czwartek po S. Bartłom. 4, we czwartek po S. Marcynie. Dniem wprzody zawsze bydelny.

Biała: 1, we wtorek po niedzieli Głuchéy. 2, we środę po Ziel. Świąt. 3, we wtorek w tygodniu Podwyższ. S. Krzyża. 4, we wtorek w tygodniu S. Łucyi; dniem wprzody zawsze na bydło i konie.

Bischofsburg: 2 dni. 1, w poniedz. po N. P. Gromnicz. 2, w poniedz. po Wielkiénocy. 3, w poniedz. po Kilianie. 4, w dzień zaduszny. Na bydło i konie 1 dzień: 1, w piątek przed iarmarkiem Gromnicz. 2, w piątek przed Zwiastow. P. M. 3, w piątek przed iarmarkiem Wielkanocnym. 4, w piątek przed S. Janem. 5, w piątek przed iarmarkiem Kiliana. 6, w piątek przed Przemienieniem P. 7, w piątek przed Narodz. P. M. 8, w piątek przed iarmarkiem zadusznym. Na płótno: 1, cały tydzień przed S. Janem trwa dni 8. 2, cały tydzień przed Narodzeniem P. M. trwa 8 dni.

Bischofsstein: 2 dni. 1, w 2 poniedz. po 3 królach. 2, w drugi poniedz. po Piotrze i Pawle. 3, w poniedz. dnia 17 Października. Na bydło i konie: 1, w piątek przed pierwszym iarmarkiem. 2, w piątek przed 2gim iarmark. 3, w piątek przed 3cim iarmarkiem. 4, w piątek przed niedz. Kwiet. 5, w piątek przed S. Michałem. 6, w piątek przed 4 niedz. adwentu. Na płótno: w poniedziałek po Piotrze i Pawle.

Bischofswerder: Kramne. 1, we wtorek po niedz. Starozap. 2, we wtorek przed niedz. Kwiet. 3, we wtorek 10 Maia. 4, we wtorek po Wawrzeńcu. 5, we wtorek po S. Michale. 6, we wtorek

przed Bożem Narodz. W poniedziałek wprzód na len, bydło i konie. Na wełnę dnia 24 Czerwca, trwa dni 8.

Bledz ewo (Blesen): Wszystkie 4 są kramne i bydelne. 1, we czwartek po Srodopoście. 2, we czwartek przed Jerzym. 3, w poniedz. po Nawiedz. N. P. 4, we czwartek po podwyższeniu S. Krzyża.

Bnin: 1, w pon. po Agnizsce. 2, w pon. przed Zapust. 3, w pon. poniedz. Kwietn. 4, w pon. po Jerzym. 5, w piąt. przed Ziel. Świątk. 6, na Bartłom. 7, w środę po S. Jadwidze. 8, w pon. po Marcynie.

Bojanowo: 1, w pon. po Srodop. 2, w pon. po Wniebowstap. P. 3, 1 Sierpnia. 4, w poniedz. przed S. Michałem. 5, w czwart. przed Barbarą. Zawsze kramne i bydelne, przy 2 i 4 odbywa się zarazem i na wełnę, trwają wszystkie po 2 dni.

Borek: 1, 17 Stycznia. 2, 14 Marca. 3, 28 Kwietnia. 4, 11 Lipca. 5, 29 Sierpn. 6, 3 Paźdz. 7, 26 Paźdz. 8, i Grudn. Kramne i bydelne.

Bralin: 1, na Filipa Jakóba 2 Maia. 2, na Szkaplerz 17 Czerwca. 3, na Narodz. P. M. 11 Września. Kramne.

Brandenburg, miejsce targowe: dwa dni. 1, we wtorek przed Oczyszczeniem P. M. 2, we wtorek przed S. Michałem. W poniedz. wprzód na bydło i konie.

Braunsberg: 1, w pon. przed Nawróc. Pawła. 2, w pon. po pierwszemy niedzieli po Sw. Trócy. 3, w pon. po Franciszku, trwają 3 dni. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. Na płótno: 1, w pon. po S. Trócy, 6 dni. 2, cały tydzień po Franciszku, trwa dni 8.

Briesen; Kramne, bydelne i na konie. 1, na Fabiana i Sebastjana. 2, w pon. przed Macieiem. 3, w pon. po niedz. Kwietn. 4, we czwart. przed Egbertem. 5, w środę po Świątk. 6, w pon. przed Janem. 7, na Jakoba. 8, w pon. przed Bartłomiejem. 9, we wtorek przed S. Michałem. 10, we czwartek przed Szym. Jud. 11, w poniedz. po Katarzynie. 12, w pon. przed Tomaszem.

Brodniça (Strasburg) w Prusach Zachodnich: 1, w poniedz. po niedzieli Głuchéy. 2, w pon. po Wniebowstap. P. 3, w pon. przed Mateuszem. 4, w pon. przed S. Katarzyną. W każdy piąt. wprzód targ na bydło i konie.

Brody: 1, na 3 Króle. 2, na S. Łukasz.

Broyce (Brätz): 1, we wtorek Zapust. 2, w pon. przed Wielkanocą. 3, w pon. przed Wniebowstąpieniem P. 4, w pon. przed S. Janem. 5, w poniedz. przed Bartłomiejem. 6, w poniedz. przed S. Michałem. 7, w poniedz. przed S. Marcynem. 8, w pon. przed Tomaszem. Zawsze razem i na bydło.

Brzeg (Brieg): 1, dnia 30 Maia iarmark na bydło krajowe, a dnia 31 Maia, i 2 Czerwca kramny i na bydło zagraniczne, dnia 26 Maia na wełnę. 2, dnia 19 Lipca na bydło krajowe, a 26, 27 i 28 Lipca na bydło zagraniczne. 3, dnia 12 Września na bydło krajowe, a dnia 13, 14 i 15 Września kramny i na bydło zagraniczne, dnia 29 Września na wełnę. 4, dnia 5 Grudnia na bydło krajowe; a dnia 6, 7 i 8 Grudnia kramny i na bydło zagraniczne.

Brześć: 1, na Oczyszcz. P. M. 2 Lutego. 2, na S. Józef 19 Marca. 3, na S. Stanisław 8 Maia. 4, w niedzielę po Bożym Ciele. 5, na Piotra i Pawła. 6, na Wniebowz. P. M. 15 Sierpnia. 7, na S. Michał. 8, na S. Katarzynę 25 Lisopada. Przywileiowane iarmarki na konie i bydło.

Brzeżynko, wieś w Powiecie Toruńskim. Odpust z iarmarkiem, zarazem kramny i bydelny. W pon. po S. Rochu dnia 22 Sierpnia.

Bublic: 1, we czwartek po niedzieli Głuchéy. 2, w pon. po 3 niedz. po S. Trócy. 3, we czwartek na Idziego. 4, we czwartek przed S. Marcynem. Kramne i bydelne.

Budzyn: 1, w poniedz. po niedzieli Białéy. 2, w 2 piątek po Wniebowstąpieniu P. 3, w poniedz. po Wniebowzięciu N. P. 4, w pon. po S. Michale. Zawsze kramne i na bydło.

Buk: 1, 24 Stycznia. 2, 7 Marca. 3, 21 Marca. 4, 25 Kwietnia. 5, 16 Maia. 6, 24 Maia. 7, 30 Czerwca, bydelny. 8, 4 Sierpnia. 9, 15 Wrześn. 10, 3 Paźdzniernika. 11, 24 Paźdzniernika. 12, 28 Listopada, kramne i bydelne.

Bydgoszcz: sześć dni. 1, 21 Marca. 2, 6 Czerwca. 3, 29 Sierpnia. 4, 21 Listopada. W każdy poniedziatek na bydło i konie, lecz podczas drugich 5 dni, kramne.

Cempelburg: 1, na N. P. Gromn. 2, we czwartek po niedzieli Białéy. 3, we wtorek po Wniebowstap. P. 4, w poniedz. po rozest. Apost. 5, 22 Sierpnia. 6, w poniedz. po S. Michale. 7, w poniedz. przed Tomaszem. 8, na Mikołaja. Bydelne i na konie razem.

Chelm wielkie, wieś w Powiecie Choyńskim. Odpust z iarmarkiem. 1, 21 Marca. 2, 11 Kwietn. 3, 30 Maia. 4, 3 Paźdzniernika.

Chelmno (Culm): 1, 3 Stycznia. 2, 28 Lutego. 3, 21 Marca. 4, w poniedz. po S. Woyciechu. 5, w pon. po S. Trócy. 6, w pon. po Nawiedz. P. M. 7, w pon. po Wniebowz. P. M. 8, 26 Wrześn. 9, 17 Paźdzniernika. 10, 17 Listopada. Kramne, bydelne i na konie.

Chelmża (Culmsee): 1, w poniedz. po niedz. Starozap. 2, w pon. po niedz. Kwietn. 3, w pon. po S. Trócy. 4, w pon. po Małgorzacie. 5, w pon. po Wniebowzięciu N. P. 6, w pon. po Michale. 7, w pon. po Katarzynie. 8, w poniedz. po 3ciéy niedz. adwentu. Bydelny razem.

Chodzież: 1, we wtorek po S. Józefie. 2, we wtorek po Świątk. 3, w pon. po Narodzeniu. P. M. 4, w pon. po Niepokolaném Poczęciu N. P. Razem bydelny i na konie.

Chorzelin: 1, w poniedz. po Bożem Ciele. 2, w pon. po 16 Lipca. 3, w pon. po Narodz. P. M. 4, na Wszystkich SS. 5, w pon. po S. Mikołaju. 6, w pon. 8 dni przed Mięsopest. 7, w poniedz. po niedzieli Kwietniéy. 8, na Filipa Jakóba. Razem na bydło, konie, zboże i towary.

Christburg: Kramne. 1, w pon. po Srodop. 2, w pon. przed Nawiedzeniem P. M., w poniedziatek wprzód, dnia 20 i 21 Czerwca zarazem na płó-

tno. 3, w poniedziałek po Narodzeniu P. M. 4, w pon. przed S. Marcinem. W każdy piątek wprzód na bydło, owce i konie. Na wełnę: od środy po Nawiedzeniu P. M., 8 dni trwający. Na len: we czwartek i piątek przed iarmarkiem kramnym S. Marcina.

Cielęcisko (Zielenzig): 1, w środę po niedzieli Srodopost. 2, w środę przed S. Janem. 3, wśrode po Podnies. S. Krzyża. Zawsze dniem wprzody targ na konie i bydło.

Cylichowo (Züllichan): 1, w pon. po Hilar. 2, w poniedz. po Wielkiénocy. 3, w pon. po Piotrze i Pawle. 4, w pon. po Wniebowz. P. M. 5, dnia 17 Października.

Czarnkow: 1, w pon. po 3 Królach. 2, w pon. po N. P. Gromn. 3, w pierwszy pon. postu. 4, w pon. 14 dni przed Wielkanocą. 5, w poniedz. 14 dni po Wielkiénocy. 6, w pon. 8 dni przed Świąt. 7, w pon. po S. Janie. 8, w pon. po Mar. Magdal. 9, na Bartłom. 10, w pon. przed Mateuszem. 11, na Łukasza. 12, na Katarzynę. 13, na Tomasza. Kramne, bydelne i na konie.

Czarnowo, wieś w okręgu miasta Torunia. Odpust z iarmarkiem w poniedz. po S. Marcinie.

Czarze w Powiecie Chełmińskim: 1, dniem przed Nar. P. M. 2, na S. Marcin. Kramne, bydelne, na konie i odpust z iarmarkiem.

Czempin: 1, 7 Lutego. 2, 24 Marca. 3, 9 Maia. 4, 11 Lipca. 5, 22 Sierpnia. 6, 26 Wrześn. 7, 24 Października. 8, 21. Listop. 9, 15 Grudnia. Kramne i bydelne.

Czenstochowa, 1, na Agniskę. 2, w pon. po niedzieli Wstępn. 3, w pon. po niedzieli Kwietn. 4, na Filipa i Jakóba. 5, w środę Ziel. świąt. 6, na S. Jan. 7, na S. Magdal. 8, w pon. po Wniebowzięciu N. P. 9, w pon. po Narodz. N. P. 10, w pon. po S. Michale. 11, na Wszystkich SS. W następne 3 dni iarmark na wełnę. 12, na S. Katarzynę.

Czerniewo: 1, 25 Stycznia. 2, na Macieia. 3, w poniedz. po Józefie. 4, w pon. po znalezieniu S. Krzyża. 5, we wtorek po Świątk. 6, na Piotra i Pawła. 7, 26 Lipca. 8, 15 Sierpnia. 9, w środę na Mateusza. 10, na Łukasza. 11, na S. Marcin. 12, na Tomasza.

Czersk, wieś: 1, dnia 15 Marca. 2, 10 Maia. 3, 26 Lipca. 4, 18 Października. Kramne, bydelne i na konie.

Daber: Kramne. 1, we czwartek przed niedz. Kwietn. 2, we wtorek przed Świątkami. 3, wśrode po 5 niedz. po S. Trójcy. 4, we wtorek przed Michałem. 5, we czwartek przed Bożem Narodz. Bydelne: 1, w pon. przed niedz. Białą. 2, w poniedz. po S. Trójcy. 3, we środę przed Jakóbem. 4, w poniedz. przed Michałem. 5, we czwartek przed pierwszą niedzielą adwentu.

Damm (stare): 1, we wtorek po niedz. Srodop. 2, we wtorek po niedz. po S. Trójcy, a cały tydz. wprzody iarmark na płótno. 3, na S. Marcin, zawsze dniem wprzody iarmark bydelny.

Dobbrin, wieś, w Powiecie Złotowskim: Od-

pust z iarmarkiem. 1, w pon. przed N. P. Gromn. 2, we czwart. po niedz. Głuchéy. 3, w pon. przed Świątk. 4, w ponied. po rozesłaniu Apost. 5, we czwartek po S. Michale. 6, we czwartek po Wszystkich SS. 7, we czwartek po Łukaszu.

Do brzyca: 1, 10 Marca. 2, 13 Kwietnia. 3, 26 Lipca. 4, 25 Listopada; kramne i bydelne.

Dolsk: 1, 6 Styczn. 2, 9 Lutego. 3, 18 Kwiet. 4, 24 Maia. 5, 10 Sierpnia. 6, 3 Paźdz. 7, 30 Listopada; kramne i bydelne.

Domnau: dwa dni; 1, we wtorek po niedz. Głuchéy. 2, we wtorek po S. Trójcy. 3, we wtorek po 14 niedz. po S. Trójcy. 4, we wtorek po 2 niedz. adwentu.

Drosna: 1, w pon. po niedzieli Starozap. 2, w pon. po niedz. Srodop. 3, w pon. 9 Maia. 4, w poniedz. po święcie żniwném. Zawsze kramne, na bydło i konie.

Dupin: 1, 25 Styczn. 2, 16 Marca. 3, 30 Maia. 4, 16 Sierpn. 5, 17 Października. 6, 7 Grundnia. Kramne i bydelne.

Dzwierszno, wieś, w Powiecie Toruńskim: Odpust z iarmarkiem na Przemienienie Pańskie.

Eulau (w Prusach): 2 dni. 1, we wtorek przed Nawr. Pawła. 2, we wtorek 18 Kwietnia. 3, we wtorek przed Małgorzatą. 4, we wtorek 18 Paźdz. Zawsze w ponied. wprzód na bydło i konie.

Festenberg: 1, na 3 Króle kramny d. 3. Styczn. 2, dnia 2 Maia. 3, na Narodz. N. P. 5 Września. 4, na Wszystkich SS. 31 Października.

Fiddichow: 1, w środę po niedzieli Przewod. 2, w środę po Nawiedz. N. P. 3, w środę 19 Paźdz. 4, w środę po 4 niedzieli adwentu.

Finkenstein, wieś, w Powiecie Rosenberg: Kramne, na bydło i konie. 1, 28 Czerwca. 2, 23 Sierpnia. 3, 29 Listopada.

Flötenstein, wieś w Powiecie Szlochau: Odpust z iarmarkiem—, zarazem kramne i bydelne. 1, w pon. po niedzieli Głuchéy. 2, w pon. po Bartłomieiu. 3, w pon. po S. Marcinie.

Fordun (Fordon): 1, 22 Lutego. 2, 26 Kwiet. 3, 31 Maia. 4, 26 Lipca. 5, 27 Wrześn. 6, 25 Paźdz. 7, 13 Grudnia. Zawsze na bydło i konie.

Frauenburg: dwa dni. 1: dnia 3 i 4 Stycznia. 2, w pon. po pierwszym piątku po Srodopóście. 3, w poniedziak. po Bartłomieiu. 4, w drugi ponied. po Marcinie. Na bydło i konie dnia 5 Stycznia, iakoteż zawsze przed 3 ostatnimi iarmarkami.

Frankfort nad Odrą: 1, w pon. po niedzieli Suchéy 28 Lutego. 2, w pon. po Małgorzacie 18 Lipca. 3, w pon. 14 Listopada. Te iarmarki zaczyna się już ośm dni wprzody.

Freienwalde w Pomeranii: 1, w środę po niedzieli Głuchéy. 2, we środę po Nawiedz. N. P. 3, w środę 19 Paźdz. 4, w środę po 2 niedzieli adwentu. Dniem wprzody bydelny.

Freihahn: 1, na Żuzannę 14 Lutego. 2, na Wniebowstap. Pańsk. 16 Maia. 3, na Mateusza 19 Września. 4, na Marcina 14 Listopada.

Freistadt: Kramne. 1, w pierwszy wtorek postu. 2, we wtorek po niedzieli Przewod. 3, we wtorek po S. Trójcy. 4, we wtorek 2 Sierpnia. 5, we wtorek przed S. Michałem. 6, we wtorek przed Mikołajem. W poniedziałek wprzód na len, bydło i konie.

Friedland w Pomorzu: 1, w pon. przed N. P. Gromnicz. 2, we czwartek po niedzieli Srodopost. 3, w pon. przed Świątk. 4, na rozesłanie Apost. 5, w pon. po Michale. 6, we czwartek po Wszyst. SS. 7, na Łukasza.

Friedland w Prusach Wschodnich: dwa dni. 1, we wtorek przed N. P. Gromn. 2, we wtorek przed niedz. Przewod. 3, we wtorek przed S. Janem. 4, we wtorek po 1 niedzieli po Michale. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie.

Friedland w Marchii: Kramne. 1, w piątek przed Popielcem. 2, w piątek przed niedz. Białą. 3, w piątek przed Świątk. 4, w piątek przed S. Janem. 5, w piątek po Bartłom. 6, w piątek po Łukaszu. 7, w piątek przed Bożem Narodz. Przy 6 iarmarkach nappierwiéy wymienionych, dniem wprzody na bydło.

Friedland w Prusach Zachodnich: Kramne, bydelne i na konie. 1, w pon. przed N. P. Gromn. 2, we czwartek po niedz. Srodopost. 3, w poniedz. przed Świątk. 4, na rozesłanie Apost. 5, w pon. po S. Michale. 6, we czwartek po Wszystkich SS. 7, na Łukasza.

Gartz wielkie, wieś, w Intendenturze Mewe: Odpust z iarmarkiem dnia 28 Marca.

Garz nad Odrą: 1, 15 Lutego. 2, we wtorek po S. Trójcy. 3, we wtorek przed S. Michałem. Razem bydelny i na konie.

Gąsawa: 1, 3 Stycznia. 2, 2 Lutego. 3, 25 Marca. 4, 4 Maia. 5, 15 Czerwca. 6, 23 Lipca. 7, 24 Sierpnia. 8, 27 Września. 9, 10 Październ. 10, 8 Grudnia. Zawsze razem na bydło i konie.

Gdańsk: 1, 14 dni przed i 14 dni po S. Janie, iarmark na wełnę, trwa 4 tygodnie. 2, 4 Sierpnia trwa 4 tygodnie.

Gębice: 1, 22 Lutego. 2, 6 Kwietnia. 3, 7 Czerwca. 4, 26 Lipca. 5, 27 Września. 6, 6 Grudnia. Kramne, bydelne i na konie.

Gerdaun: 1, we środę po Nawróc. Pawła. 2, w środę po 4 niedz. S. Trójcy. 3, w środę po Bartłomieiu. 4, w środę 12 Paźdz. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie.

Gilgenburg: 1, we wtorek po niedz. Suchéy. 2, we wtorek 10 Maia. 3, we wtorek po Piotrze i Pawle. 4, we wtorek po Jakóbie. 5, we wtorek po Bartłomieiu. 6, we wtorek po Michale. 7, we wtorek po Andrzeiu; trwają 2 dni. Zawsze w poniedziałek wprzód na bydło i konie, niemniéy każdy iarmark kramny i na bydło, razem na płótno.

Głogow wielki: 8 dni. 1, na Stanisława. 2, na Wniebowzięcie P. M. 3, na Łucyą. Na wełnę: 1 dzień. 1, dnia 5 Czerwca. 2, dnia 14 Październ.

Głogow górny (Ober-Glogau): 1, we wtorek przed 3 Królami. 2, we wtorek po niedz. Białéy.

3, we wtorek przed Piotrem i Pawłem. 4, we wtorek przed Bartłomieiem. 5, we wtorek na Łukasza. Zawsze i na bydło.

Gniew (Mewe): Kramne. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. 1, 21 Marca. 2, 2 Maia. 3, 18 Lipca. 4, 3 Października. 5, 14 Listopada.

Gniewkowo: 1, we czwartek na 3 Króle. 2, 17 Lutego. 3, we czwartek przed Józefem. 4, we czwartek przed Jerzym. 5, 5 Maia. 6, na Małgorzatę. 7, w pon. po Wniebowz. P. M. 8, we czwartek po Podwyższen. S. Krzyża. 9, we czwartek przed Urszulą. 10, we czwartek przed Katarzyną. 11, dnia 22 Grudn. Od 3 do 11 iarmarku razem na bydło i konie.

Gniezno: 1, w pon. po 3 Królach. 2, w pon. po Macieiu. 3, w pon. po Jerzym. 4, w 2 pon. po S. Trójcy. 5, w pon. po Annie. 6, w poniedz. po Bartłomieiu. 7, w pon. po Franciszku. 8, w pon. po Andrzeiu. Jarmark 3, 4, 5, 6 i 7 odbywa się zarazem na konie i bydło. Wszystkie trwają 2 dni, trzeci zaś dni 8.

Gołancz: 1, 24 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 25 Kwietn. 4, 15 Czerwca. 5, 13 Lipca. 6, 10 Sierp. 7, 12 Wrześn. 8, 4 Października. 9, 6 Grudnia. Zawsze kramne, bydelne i na konie.

Gollnow: 1, w piątek po N. P. Gromniczn. na bydło tuczne. 2, w piątek przed niedzielą Białą, bydelny. 3, w piątek po S. Trójcy, bydelny. 4, w piątek przed Narodz. N. P. na bydło. 5, w piątek przed Wszystk. SS. bydelny. Przy zgim do 5tego włącznie zawsze w następującą środę kramne. 6, w piątek po 2 niedz. adwent. na bydło tuczne.

Gollub: 1, 22 Marca. 2, 26 Kwietnia. 3, 3 Maia. 4, 28 Czerwca. 5, 26 Lipca. 6, 30 Sierpn. 7, 4 Października. 8, 18 Października. 9, 29 Listopada. Zawsze razem na bydło i konie.

Gorka (Görchen) pod Boianowem: 1, 3 Lutego. 2, 9 Maia. 3, 21 Czerwca. 4, 18 Lipca. 5, 12 Września. 6, 20 Października. Kramne i bydelne razem.

Goślina Murowana: 1, d. 10 Lutego. 2, 9 Marca. 3, 25 Kwietnia. 4, 1 Czerwca. 5, 27 Lipca. 6, 24 Sierpn. 7, 21 Wrześn. 8, 19 Październ. 9, 25 Listop. 10, 21 Grudn. Kramne i bydelne.

Gostyni: 1, 20, 21 i 24 Stycznia. 2, 8 Marca. 3, 22 Kwietnia. 4, 12 Lipca. 5, 31 Sierpnia. 6, 3 Października. 7, 27, 28 i 31 Października. 8, 5 Grudnia. Trwają wszystkie 3 dni, w 1 dniu odbywa się na świnię, w drugim na bydło i konie, a w 3cim kramny.

Grabia, wieś, w Powiecie Toruńskim: Kramne, bydelne i na konie. 1, na Polykarpa. 2, 29 Marca. 3, na niedz. 4 po Wielkiénocy. 4, w pon. po Nawiedz. N. M. P. 5, w poniedz. przed Narodz. P. M. 6, w pon. przed Marcinem.

Grabow: w Poznańskim. 1, 25 Stycznia. 2, 21 Marca. 3, 25 Kwietnia. 4, 23 Czerwca. 5, 25 Lipca. 6, 24 Sierpnia. 7, 4 Październ. 8, 30 Listopada. Kramne i bydelne.

Gransee: 1, w piątek przed niedz. Kwietnią. 2, w pon. po S. Trójcy, razem bydelny i na konie.

3, 11 Października. 4, we wtorek po 2 niedz. adwentu. Przy 1, 3 i 4 zawsze dniem wprzody bydłny i na konie.

Greifenhagen: 1, we czwartek po niedzieli mięso-pustny. 2, we wtorek po 1 niedz. po S. Trócy. 3, w pon. przed Marcinem, w piątek wprzód bydłny.

Grodzisk: 1, 10 Stycznia. 2, 1 Lutego. 3, 15 Marca. 4, 12 Kwietnia. 5, 17 Maia. 6, 1 Lipca. 7, 28 Lipca. 8, 7 Wrześn. 9, 21 Październ. 10, 3 Listop. 11, 6 Grudnia. Jarmarki na świnie, konie i kramne.

Grudziądz (Graudenz): 1, w pon. po niedz. Suchy. 2, w pon. przed S. Janem. 3, w pon. po Bartłomieju. 4, w pon. po S. Katarzynie. Zarazem kramne, na wełnę, bydło i konie.

Grunau, wieś, w Powiecie Złotowskim: Odpust z iarmarkiem. 1, 24 Stycznia. 2, 8 Marca. 3, 9 Maia. 4, 29 Czerwca. 5, 3 Sierpnia. 6, 26 Października.

Guhran: 1, w niedz. Kwietn. 23 Marca. 2, na Jakóba 20 Lipca. 3, na Szymona Judy 26 Paźdz. Kramne i bydłne, dniem wprzody na płótno i len.

Gurzno: 1, w pon. po Fabianie i Sebast. 2, w pon. przed Grzegorzem. 3, w Wielki Czwartek. 4, w środę przed Wniebowst. Pańsk. 5, w ponied. przed Janem. 6, na Jakóba. 7, w pon. po Idzim. 8, w środę po Michale. 9, w pon. po Łukaszu. 10, na Andrzeja. Zawsze razem na bydło i konie.

Gülco w: 1, we środę po Wielkiynocy. 2, we środę przed S. Janem. 3, we wtorek przed Idzim. 4, na S. Marcina. 5, we czwartek po 2 niedz. adw. Na bydło: 1, we środę po niedz. Głuchy. 2, w piątek po Wniebowst. P. 3, w piątek przed Nawiedzeniem N. P. 4, we środę na Bartłomieja. 5, we czwartek po wszystkich SS.

Gutstadt: 1, w pon. po niedz. Mięso-pust. 2, w pon. po niedz. Przedświąt. 3, w pon. po Bartłomieju. 4, w pon. po Marcinie. W piątek wprzód zawsze na bydło i konie; oprócz tych odbywają się jarmarki na bydło i konie: 1, w piątek przed niedz. Kwietn. 2, w piątek przed 2 niedz. adwent. Na płótno: w pon. i wtorek przed Piotrem i Pawł.

Habelszwerd: 1, 10 Kwietnia. 2, 3 Lipca. 3, 25 Września. 4, 18 Grudnia.

Hammerstein: 1, w środę po niedz. Białey. 2, w pon. przed S. Janem. 3, w pon. przed Bartł. 4, w pon. przed Szym. Jud. 5, w pon. przed Łucya. Na bydło i konie.

Heidekrug: Miejsce targowe. 1, nazajutrz po Dorocie. 2, dniem przed Maryą Magdal. 3, 27 Październ. Za każdą razą bydłne i na konie.

Heilige Lindé: 4 dni, od 28 Czerwca do 1 Lipca. Jarmark na płótno nazajutrz po S. Janie do 28 Czerwca, 4 dni.

Heilsberg: 1, w poniedz. przed S. Janem. 2, w pon. 10 Października, trwają 3 dni. Na bydło i konie: 1, w piątek przed Srodopost. 2, w piątek przed iarmarkiem Świętojańskim. 3, w piątek 7

Październ. 4, w piątek po 2 niedz. adwentu. Na płótno: ośm dni przed iarmarkiem Świętojańskim.

Holland w Prusach: 1, w 2 środę i czwartek po Wielkiyn. 2, 6 i 7 Lipca. 3, 28 i 29 Września. 4, 7 i 8 Grudnia. Dniem wprzody zawsze na bydło i konie. Na wełnę: od 1 do 14 Lipca.

Jabłonowo, wieś w Powiecie Brodnickim. Kramne, bydłne i na konie. 1, w pon. przed Zapust. 2, w pon. po Jerzym. 3, w pon. po S. Trócy. 4, w pon. po Małgorzac. 5, w pon. przed Mateuszem. 6, w pon. po Jadwidze. 7, w pon. po Marcinie.

Jakobshagen: Kramne. 1, we wtorek po niedzieli Białey. 2, we wtorek po Nawiedz. N. P. 3, we wtorek po S. Michale. 4, we wtorek po 3 niedz. adwentu. Na bydło: w piątek przed Michalem.

Janowiec: 1, 5 Lutego. 2, 14 Marca. 3, 17 Maia. 4, 25 Lipca. 5, 25 Sierpn. 6, 18 Października. 7, 7 Grudnia. Kramne.

Jaraczewo: 1, 31 Stycznia. 2, 28 Marca. 3, 16 Maia. 4, 25 Lipca. 5, 18 Paźdz. 6, 21 Grudnia.

Jarocin: 1, 5 i 6 Stycznia. 2, 4 i 7 Marca. 3, 2 i 3 Maia. 4, 23 i 24 Czerwca. 5, 25 i 26 Lipca. 6, 23 i 24 Sierpn. 7, 28 Wrześn. i 3 Paźdz. 8, 10 i 11 Listopada. Pierwszego dnia zawsze na świnie, 2go dnia na bydło rogatę, konie i kramny.

Jastrow: Kramne, na bydło i konie. 1, w pon. po niedz. Głuchy. 2, w piątek po Wniebowst. P. 3, dnia 12 po S. Janie. Dniem wprzody na bydło i konie. 4, w środę po Wniebowst. P. M. 5, 11 Paźdz. Dniem wprzody na bydło i konie. 6, na Marcina. 7, 21 Grudnia.

Jława (Dt. Eylau): Kramne. 1, we wtorek po niedz. Zapust. 2, we wtorek 19 Kwietn. 3, we wtorek przed Bożem Ciałem. 4, we wtorek po roześł. Apost. 5, we wtorek 9 Sierpn. 6, we wtorek po Narodz. P. M. 7, we wtorek po Michale. 8, we wtorek przed Marcinem. W piątek wprzód na bydło, konie i len. Jarmarki na płótno zaczynają się 8 dni przed iarmarkami od Nr. 1 do 5 oznaczonemi.

Inowrocław: 1, 31 Styczn. 2, 21 Marca. 3, w pon. po Bożem Ciele. 4, na Jakóba. 5, 3 Października. 6, 28 Listopada. Z wyłączeniem 1 i 6 kramne, bydłne i na konie.

Juliusburg: 1, 17 Styczn. 2, 25 Kwietnia. 3, 22 Sierpnia. 4, 24 Października.

Jutrosin: 1, 21 Marca. 3, 1 Czerwca. 3, 10 Sierpnia. 4, 2 Listopada. Kramne i bydłne.

Jeyerswalde pod Osterodą: 1, w środę po 4 niedz. po Wielkiynocy. 2, w środę po Jadwidze. Zarazem na bydło i konie.

Kallies: 1, w środę przed Mięso-p. 2, w piątek po Wielkiyn. 3, we czwartek po Świątk. 4, we środę przed Bernard. 5, 18 Paździer. 6, w piątek po 1 niedz. adw. Dniem wprzody zawsze bydłny.

Kalisz: 1, w pon. po niedz. Staroz. 2, w pon. po niedz. Białey. 3, w pon. po Wicie. 4, w pon. po Wawrzyńcu. 5, w poniedz. po S. Michale. 6, w pon. po S. Marcinie, także i na wełnę.

Kammin w Pomeranii: 1, we wtorek po nied. Suchéy. 2, we wtorek po niedz. Przewod. 3, we wtorek po 1 niedzieli po S. Trójcy. 4, we wtorek po Podwyższ. S. Krzyża. 5, we wtorek przed S. Marcinem. We czwartek przed każdym iarmarkiem kramnym na bydło, iakoż dniem przed każdym iarmarkiem kramnym, na wiktuały i płótno.

Kammin w Prusach Zachodnich: Kramne, bydelne i na konie. 1, w pon. po niedz. Staroz. 2, w pon. po niedz. Srodopost. 3, w pon. po Fil. Jakób. 4, na Piotra i Pawła. 5, we Czwartek po Wawrzeńcu. 6, w pon. po Jadwidze. 7, na Tomasza Apost.

Kamiona (Kähme): 1, na Srodopost. 2, we wtorek Wielkanocy. 3, w piątek po Wniebowst. P. 4, w piątek po Bożem Ciele. 5, na Jakóba. 6, we środę przed Narodz. P. M. 7, na Katarzynę. Wszystkie kramne i bydelne.

Kargowa: 1, w pon. po 3 Król. 2, w pon. po niedz. Kwietn. 3, w pon. po Janie. 4, w pon. po Bartłomieju. 5, w pon. po Michale. 6, w pon. przed Marcinem. Na zboże, kramne i na bydło.

Kcynia (Exin): 1, na S. Melchior. 2, na Agniskę. 3, 23 Lutego. 4, w pon. po Grzegorzu. 5, 2 Maia. 6, 3 Czerwca. 7, 29 Czerwca. 8, na Maryą Magdal. 9, w pon. przed Narodz. N. P. 10, w poniedz. przed Michałem. 11, na Szym. Jud. 12, 30 Listopada; przy 4, 5, 6, 8, 9 i 10 na bydło.

Kempno: 1, 6 Stycznia. 2, 28 Lutego. 3, 22 Kwietn. 4, 6 Czerwca. 5, 5 Sierpnia. 6, 10 Października. 7, 24 Listopada. Kramne i bydelne.

Kiełbaszyn, wieś w okręgu miasta Torunia: Odpust z iarmarkiem. 1, w pon. po Narodz. P. M. 2, na Jadwigę.

Kirchenjahn, wieś w Powiecie Kwidzińskim: 1, na Macieja Apost. 2, na Józefa. 3, na Wiganda. 4, na Bartłom. 5, na Mikołaja.

Kischienen, wieś pod Soldau: 1, w niedz. po N. P. Gromnicz. 2, w niedz. po Fil. Jakób. 3, w niedz. przed Jakóbem. 4, w niedz. po S. Michale; i wprawdzie zawsze w niedz. przed iarmarkiem odbywającym się w mieście Soldau.

Kiszkowo: 1, 14 Marca. 2, 30 Maia. 3, 10 Sierpn. 4, 3 Październ. 5, 1 Listop. 6, 22 Grudn.

Klecko: 1, 21 Stycznia. 2, 14 Lutego. 3, 7 Marca. 4, 28 Marca. 5, 3 Maia. 6, we środę po Ziel. Świątk. 7, 20 Czerwca. 8, na Małgorzatę. 9, na Podwyższ. S. Krzyża. 10, w pon. po Jadwidze. 11, 14 Listop. 12, 7 Grudnia. Od 4 do 10 kramne, zarazem na bydło i konie.

Kleypeda (Memel): 1, 15 Sierpn. trwa dni 14. Na bydło i konie: 1, w pon. i wtorek po Bożem Ciele. 2, w pon. 17 Października trwa dni 2.

Kobylin: 1, 7 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 9 Maia. 4, 6 Czerwca. 5, 25 Lipca. 6, 19 Wrześn. 7, 16 Listop. 8, 19 Grudnia. Trwają 3 dni; 1go dnia na świnie, 2go na bydło i konie a 3go kramny.

Kobyła Góra: 1, 6 Styczn. 2, 3 Lutego. 3, 3 Marca. 4, 7 Kwiet. 5, 5 Maia. 6, 3 Czerwca. 7, 7 Lipca. 8, 4 Sierp. 9, 7 Wrześn. 10, 6 Paźdz. 11, 3 Listop. 12, 1 Grudnia. Kramne i bydelne.

Komorsz wielkie, wieś w Powiecie Szweckim: Odpust z iarmarkiem. 1, 2go dnia po Józefie. 2, na Małgorzatę. 3, na Bartłomieja. 4, na Michała.

Konic (Choynica) w Prusach zachodnich: dwa dni. 1, we czwart. po niedz. Wstęp. 2, w ponied. po S. Janie. 3, we wtorek po Macieju. 4, we czwartek przed Szym. Jud. Zawsze razem kramne, na bydło i konie.

Konstąd: 1, w 2gi pon. po niedz. Suchéy. 2, w pon. przed S. Jan. 3, w pon. przed Przemien. P. 4, w pon. po S. Michale. 5, w pon. przed Andrzejem. Wszystkie kramne i bydelne.

Kontop w Pow. Zielonogórskim: 1, na Filipa Jakóba. 2, na Narodz. N. P. 3, na Andrzeja. Razem na bydło i konie.

Kopanica (Köpnitz): 1, dn. 24 Lutego. 2, 25 Kwietn. 3, 22 Lipca. 4, 21 Wrześn. 5, 6 Grudn. Kramne bydelne i na zboże.

Koronowo: 1, na Nawróc. Pawła. 2, we czwartek po popielcu. 3, w 2gi poniedz. po Wielkiénocy. 4, w piątek po Bożem Ciele. 5, we czwartek po Piotrze i Pawle. 6, we wtorek po Wniebowzięciu. N. P. 7, w piątek po Narodz. N. P. 8, na Urszulę. 9, na Andrzeja. Razem bydelne i na konie.

Kościąn: 1, 25 Stycznia. 2, 21 Marca. 3, 11 Kwietn. 4, 24 Maia. 5, 25 Lipca. 6, 12 Wrześn. 7, 27 Wrześn. 8, 14 Listop. 9, 21 Grudnia. Kramne i bydelne, trwają dwa dni.

Kostrzyn: 1, 14 Lutego. 2, 6 Kwietn. 3, 21 Wrześn. 4, 10 Listop. 5, 25 Listop. 6, 27 Grudn. Kramne.

Kottbus: 1, w pon. po nied. Przewod., kramny i na bydło. 2, w pon. po Idzim, kramny i na bydło. Na wełnę: 1, we czwartek po Świątk. 2, we czwartek po Idzim.

Kowalewo: 1, 28 Lutego. 2, 18 Kwiet. 3, 18 Lipca. 4, 19 Września. 5, 6 Grudnia. Zawsze razem na bydło i konie.

Koźmin: 1, 3 Stycznia. 2, 9 Marca. 3, 25 Kwietn. 4, 24 Maia. 5, 10 Sierpn. 6, 12 Wrześn. 7, 2 Listop. 8, 30 Listop. Kramne i bydelne.

Kreuzburg w Szląsku: 1, 10 Stycz. 2, w środę po Ziel. Świątk. 3, w ponied. po Podwyższeniu S. Krzyża. 4, w pon. przed Szym. Jud. Kram. i byd.

Kreuzburg w Prusach Wschodnich: 1, we wtorek po 3 Król. 2, we wtorek po 4 niedz. po Wnocy. 3, we wtorek po Wniebowst. P. M. 4, we wtorek przed Katarzyną. Zawsze w pon. wprzód na konie i bydło.

Kraków: 1, 24 Kwietnia. 2, na Stanisława. 3, na Wita. 4, na Piotra w Okow. 5, na Michała. 6, na Jadwigę.

Krobia: 1, 10 Stycz. 2, 15 Lutego. 3, 22 Marca. 4, 18 Kwietn. 5, 30 Czerwca. 6, 24 Sierpn. 7, 28 Września. 8, 28 Listop. Kramne i bydelne.

Kroińska: 1, 21 Styczn. 2, w pon. po niedz. Białéy. 3, w środę przed Wniebowst. P. 4, 25 Lipca. 5, na Bartłom. 6, 3 Październ. 7, 25 Listopada. Kramne, na bydło i konie.

Królewiec: Kramne. w pon. przed S. Janem. Na wełnę: 1, od dnia 15 Czerwca do 1 Sierpn. 2, od dnia 29 Września do 11 Listopada. Skoro zaś pierwsze dnie tych iarmarków na wełnę przypadają na niedzielę, zaczyna się takowe dopiero w następującym dniu. Na bydło i konie w środę i czwartek w pierwszym tygodniu iarmarku.

Krosna: 1, w środę i czwartek po niedz. Głuchéy. 2, w środę i czwartek po pierwszém niedz. po S. Trójcy. 3, w środę i czwartek po Michale. 4, w środę i czwartek po 2 niedz. adw. Zawsze dniem wprzody targ na bydło. Na wełnę: 1, we wtorek po Urbanie. 2, we wtorek po Michale.

Krotoszyn: 1, 15 Marca. 2, 2 Maia. 3, 13 Wrześn. 4, 14 Listop. Kramne i bydelne, każdy trwa dwa dni.

Kruszwica: 1, 18 Kwietnia. 2, 30 Czerwca. 3, 28 Września. 4, 23 Listopada. Kramny, bydelny i na konie.

Krzywin: 1, 3 Stycznia. 2, 23 Marca. 3, 13 Czerwca. 4, 17 Paźdz. Kramne i bydelne razem.

Kurnik: 1, 4 Marca. 2, 2 Maia. 3, 24 Czerwca. 4, 26 Lipca. 5, 9 Sierpn. 6, 12 Wrześn. 7, 4 Paźdz. 8, 2 Listop. 9, 20 Grudnia. Wszystkie kramne i bydelne.

Kurzentnik czyli **Kauernik:** 1, 21 Lutego. 2, 12 Kwietnia. 3, 25 Maia. 4, 27 Czerwca. 5, 25 Lipca. 6, 3 Paźdz. 7, 14 Listop. 8, 22 Grudnia. Kramne, bydelne i na konie.

Kwidzyn (Marienwerder): Kramne. Dniem wprzody na bydło i konie. 1, 16 Marca. 2, 6 Lipca. 3, 14 Września. 4, 23 Listopada.

Kwieciszewo: 1, w ponied. po Józefie. 2, w poniedz. po Jerzym. 3, nazajutrz po Bożem Ciele. 4, na Szym. Jud. 5, na Tomaszu. Kramne, bydelne i na konie.

Labes: 1, w środę przed niedz. Białą. 2, w środę po S. Trójcy. 3, w piątek przed Jakóblem. 4, w środę przed Michałem. 5, w środę przed pierwszą niedzielą adw. Dniem wprzód zawsze bydelne.

Labiau: 1, we wtorek przed niedz. Wstęp. 2, w pon. przed Wniebowst. P. 3, we wtorek przed Małgorzatą; trwają 3 dni, w poniedziałek wprzód iarmark na płótno, a w piątek wprzód na bydło i konie. 4, 17 Paźdz. 3 dni, w piątek wprzody na bydło i konie.

Landek: Kramne i bydelne. 1, 21 Marca. 2, 27 Czerwca. 3, 3 Paźdz. 4, 14 Listopada. 5, 19 Grudnia.

Landek, wieś w Powiecie Żłotowskim: Odpust z iarmarkiem. 1, w poniedz. po niedz. Białéy. 2, w pon. po S. Janie. 3, w pon. przed S. Michałem. 4, w pon. po S. Marcynie. 5, w pon. przed Tomaszem.

Landsberg nad Wartą: 1, w środę po niedz. Zapustn. 2, w środę po niedz. S. Trójcy. 3, w środę na Piotra i Pawła. 4, w środę 19 Paźdz. Dniem wprzody zawsze na bydło i konie. Na wełnę: 1, 9, 10 i 11 Czerwca. 2, 29 Czerwca. 3, 19 Paźdz. 4, 10 Maia. 5, 18 Lipca. 6, 19 Września. 7, 24

Lutego. 2, 9 i 10 Maia. 3, 1 i 2 Sierpnia. 4, 31 Paźdz. 5, 1 Listopada. W pon. wprzód zawsze na bydło i konie.

Lautenburg: 1, w pon. po 3 Król. 2, w pon. przed Zapust. 3, w pon. przed niedz. Kwietnią. 4, w pon. przed Świątk. 5, w pon. po Nawiedz. N. P. 6, w pon. po Bartłom. 7, w pon. po Michale. 8, w pon. po niedz. 2. adwent. Zawsze na bydło i konie. a dnia przed i po każdym iarmarku na płótno.

Lessen (Lassin): 1, 7 Lutego. 2, 14 Marca. 3, 18 Kwietn. 4, 27 Czerwca. 5, 22 Lipca. 6, 29 Sierpnia. 7, 3 Paźdz. 8, 19 Grudn. Kramne i bydelne. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie, wyjąwszy iarmark na Maryą Magdalanę przypadający, na którym kramny i bydelny w iednym dniu się odbywają.

Leszno (Lissa): 1, 10 Styczn. 2, 7 Marca. 3, 20 Czerwca. 4, 1 Wrześn. Trwają dwa dni. Kramne i bydelne.

Liebstadt: 1, we wtorek po Oczyszczen. N. P. 2, we środę po Srodop. 3, we wtorek po 7 Braci. 4, we wtorek po 2 niedz. po S. Marcynie; trwają dwa dni. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. Na płótno w drugi pon. po S. Janie.

Lipsk: 1, w sam Nowy Rok. 2, w niedz. 24 Kwietnia. 3, w niedz. po Michale.

Lissewo, wieś w Powiecie Chełmińskim: Odpust z iarmarkiem. Zarazem kramne, bydelne i na konie. 1, 7 Stycznia. 2, 3 Lutego. 3, 21 Marca. 4, 25 Kwietnia. 5, 9 Maia. 6, 24 Czerwca. 7, 14 Września. 8, 28 Paźdz. 9, 6 Grudnia.

Lubawa (Loebau): 1, 17 Styczn. 2, 21 Lutego. 3, 9 Maia. 4, 2 Lipca. 5, 5 Wrześn. 6, 7 Listop. W każdy piątek wprzód na bydło i konie, a 8 dni wprzody na płótno.

Lubin: 1, na Oczyszczen. N. P. 2, 9 Czerwca. 3, 25 Lipca. 4, na Wszystk. SS.

Ubliniec: 1, we wtorek przed niedz. Głuchą. 2, we wtorek przed Wniebowst. P. 3, we wtorek po S. Jan. 4, w 2gi wtorek po Michale. 5, we wtorek na Łucyą. Zawsze kramne, dniem wprzody na bydło.

Luka (Lokken) w Ekonomii Mohrungen: 1, we czwartek przed niedz. Kwietn. 2, we czwartek przed 7 Braci. 3, we czwartek po Katarzynie. W każdą środę wprzód na bydło i konie.

Lwo-wiek (Neustadt bei Pinne): 1, 7 Stycznia. 2, 17 Lutego. 3, 8 Marca. 4, 31 Marca. 5, 25 Maia. 6, 17 Czerwca. 7, 24 Sierpnia. 8, 4 Paźdz. 9, 21 Listop. Kramne i bydelne.

Łabiszyn nad Notecią: 1, 17 Stycznia. 2, 21 Lutego. 3, 18 Kwietnia. 4, 20 Czerwca. 5, 1 Sierpnia. 6, 10 Paźdz. 7, 7 Listop. 8, 12 Grudnia. Kramne i bydelne.

Łagow: 1, 14 Marca. 2, 24 Maia. 3, 4 Paźdz. **Łekno:** 1, 21 Lutego. 2, 16 Maia. 3, 30 Czerwca. 4, 29 Sierpn. 5, 19 Września. 6, 25 Listop. Kramne i bydelne.

Łobżenica (Lobsenz): 1, w pon. po N. P. Gromn. 2, w pon. po niedz. Kwiet. 3, w pon. po S. Trójcy. 4, 27 Czerwca. 5, 18 Lipca. 6, 19 Września. 7, 24

Listop. 8, 5 Grudn. Pierwszy i 8my kramne. 2gi, 3ci i 5ty kramne i bydelne; 4ty i 7my na wełnę; a 6ty kramny i na wełnę.

Lopiennie: 1, 4 Styczn. 2, 24 Styczn. 3, 1 Marca. 4, 25 Kwietn. 5, 6 Czerwca. 6, 10 Sierpnia. 7, 21 Wrześn. 8, 25 Listop. Kramne i byd.

Łowicz: 1, w 14 dni przed ostatki każdego roku, 14 dni trwający. 2, na niedzielę Przewodnią. 3, na Jana. 4, na Wniebowzięcie N. P. 5, na Mateusza najwalniejszy, 6 tygodni trwający. 6, na Andrzeja, kramny i bydelny.

Malborg (Marienburg): 1, w pon. po Filipie Jakóbie, 3 dni; pierwszego dnia razem na bydło i konie. 2, 2 Lipca na wełnę. 3, w pon. po Dionizym, 3 dni; pierwszego dnia razem na bydło i konie.

Margrabowa czyli Olecko: 1, 18 Stycznia. 2, we czwartek po niedz. Srodop. 3, we wtorek przed S. Janem. 4, na Mateusza. Zawsze na konie i bydło.

Margonin: Jarmarki kramne, bydelne i na konie: 1, w środę po N. P. Gromn. 2, 4 Marca. 3, 25 Kwietn. 4, 16 Sierpnia. 5, w pon. po Podnies. S. Krzyża. 6, na Urszule. 7, 5 Grudn. 8, 21 Grudn.

Masow: Kramne. 1, we wtorek po niedz. Głuchéy. 2, 26 Kwietnia. 3, we środę po Michale. 4, w środę po Lucyi. Na bydło: 1, we czwartek po niedz. Głuchéy. 2, 28 Kwietn. 3, we wtorek przed Narodz. N. M. P. 4, we czwartek przed Wszyst. SS.

Mehlsak: 1, w pon. przed N. P. Gromnicz. 2, w pon. po Piotrze i Pawle. 3, w pon. po WW. SS. Na bydło i konie: w każdy piątek przed iarmarkami i oprócz tych ieszcz w dzień Bartłomieja. Na płótno w każdy poniedz. przed iarmarkami.

Międzychód (Birnbäum): 1, na N. P. Gromn. 2, w środę po Wielkiéyn. 3, w pon. po Wniebowst. P. 4, na Piotra i Pawła. 5, w środę po ścięciu Jana. 6, w poniedz. po Michale. 7, na Andrzeja. Kramne i bydelne.

Międzyrzecz (Meseritz): 2 dni. 1, 14 Marca. 2, 2 Maia. 3, 4 Lipca. 4, 12 Września. 5, 17 Października. 6, 21 Listopada. Kramne i bydelne, każdy trwa dni 2. Na wełnę: 1, od 23 do 25 Czerwca. 2, od 3 do 5 Listopada.

Mielżyn: 1, 31 Stycznia. 2, 2 Marca. 3, 11 Kwietnia. 4, 2 Maia. 5, 8 Czerwca. 6, 18 Lipca. 7, 22 Sierpnia. 8, 26 Września. 9, 31 Października. 10, 12 Grudnia. Kramne i bydelne.

Mieścisko: 1, 3 Styczn. 2, 28 Lutego. 3, 11 Kwietn. 4, 13 Czerwca. 5, na Mar. Magdal. 6, w pon. po Michale. 7, 2 Listop. 8, 30 Listopada. Kramne i bydelne.

Milicz: 1, na N. P. Gromnicz. 31 Styczn. 2, na Jerzego 18 Kwietnia. 3, na S. Michał 3 Października. Kramne i bydelne.

Miłomłyn (Liebemühl): 2 dni. 1, 25 i 26 Stycznia. 2, 17 i 18 Maia. 3, 16 i 17 Sierpnia. 4, 25 i 26 Paźdz. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. Na wełnę i płótno od 6 do 12 Czerwca.

Miłosław: 1, 4 Marca. 2, 3 Maia. 3, 29 Czer-

wca. 4, 25 Lipca. 5, 21 Wrześn. 6, 7 Listop. 7, 21 Grudnia. Kramne i bydelne.

Mixstadt: 1, 7 Styczn. 2, 8 Lut. 3, 22 Marca. 4, 30 Maia. 5, 16 Sierp. 6, 17 Paźdz. Zawsze razem na bydło.

Mogilno: 1, 5 Styczn. 2, 1 Lutego. 3, 24 Marca. 4, dniem przed znalezieniem † Święt. 5, na Jana. 6, na Jakóba. 7, 21 Wrześn. 8, 17 Paźdz. 9, 7 Grudnia. Kramne, bydelne i na konie.

Mohrungen: 1, we czwartek po niedz. Głuch. 2, we czwartek po 2 niedzieli po S. Trójcy. 3, 22 Wrześn. 4, we czwartek po 3 niedz. adw., trwają 2 dni. W każdy wtorek wprzody na bydło i konie.

Mosina: 1, 28 Lutego. 2, 7 Czerwca. 3, 15 Sierpnia. 4, 5 Grudnia. Kramne i bydelne.

Mroczyń: 1, 21 Lutego. 2, w pon. po Srodop. 3, w piątek po Wniebowst. P. 4, na Jakóba. 5, na Podwyższenie S. Krzyża. 6, na Szym. Judy. 7, 13 Grudnia. Pierwszy, drugi i siódmy tylko kramne, drugie też na bydło.

Mühlhausen: 1, w środę przed niedz. Kwietn. 2, we środę na Jakóba. 3, w drugą środę po S. Michale. 4, w drugą środę po Katarzynie, trwają 2 dni. W każdy pon. i wtorek wprzód na bydło i konie.

Münsterwalde, wieś w Powiecie Kwidzyńskim: 1, 31 Stycznia. 2, 21 Marca. 3, 4 Lipca. 4, 5 Września. 5, 19 Grudnia.

Nakło: 1, 8 Lutego. 2, 22 Marca. 3, 10 Maia. 4, 6 Czerwca. 5, 4 Lipca. 6, 24 Sierpnia. 7, 12 Październ. 8, 15 Listopada. 9, 22 Grudnia. 2, 6 i 8 są razem kramne, bydelne i na konie, drugie tylko kramne.

Namysłów (Namsław): 1, 15 Lutego. 2, na Filipa Jakóba 3 Maia. 3, na Wniebowzięcie P. M. 9 Sierpnia. 4, na Franciszka 11 Październ. Kramne i bydelne. Dniem zawsze wprzody na owce.

Napgardt: Kramne. 1, w pon. po niedz. Głuchéy. 2, w pon. przed Świątkami. 3, w pon. po S. Michale. 4, w poniedz. po 1 niedz. advent. Na bydło: 1, we czwartek przed niedz. Srodopostną. 2, w pon. przed Ildzim. 3, w środę przed WW. SS.

Nawra: 1, 28 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 25 Kwietnia. 4, w pon. po Wniebowstap. P. 5, w pon. po Bożem Ciele. 6, 27 Czerwca. 7, 25 Lipca. 8, 29 Sierpn. 9, 26 Wrześn. 10, 11 Listop. 11, 5 Grudn. 12, 27 Grudn. Zawsze razem na bydło i konie.

Neuenburg: Kramne. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie. 1, w pon. po Niedz. Starozn. 2, w drugi pon. po niedz. Przewodniéy. 3, w drugi pon. po S. Trójcy. 4, w pon. po Annie. 5, w pon. przed Michałem. 6, w pon. przed Mikołaiem.

Neumark nad Drwęcą: 1, w pon. po Nawróc. Pawła. 2, w pon. po niedz. Srodop. 3, w pon. po 4 niedz. po Wielkiéynocy. 4, w pon. po 1 niedz. S. Trójcy. 5, w pon. po Bartłom. 6, w pon. po 19 niedz. S. Trójcy. 7, w pon. po 3 niedz. Adventu. Zawsze na bydło i konie. (W klasztorze Lonk do miasta Neumark należącym, w niedz. po Bożem

Ciele 8 dni kramny i na wiktuały) 8 dni wprzody na płótno.

Neydenburg: 1, w środę po niedzieli przed godami w Kanie Gallilejski. 2, w środę po niedz. po S. Trójcy. 3, w środę po Podwyż. S. Krzyża. W każdy pon. wprzód na bydło i konie.

Nietomyśl: 1, 17 Lutego. 2, 24 Marca. 3, 11 Kwietn. 4, 30 Maia. 5, 7 Lipca. 6, 23 Sierpnia. 7, 5 Październ. 8, 17 Listop. 9, 15 Grudnia. Kramne i bydelne.

Niewieszczyn: Odpust z iarmarkiem. 1, w pon. przed niedz. Kwietn. 2, w pon. po S. Trójcy. 3, w pon. po Jakobie. 4, w pon. po Michale. 5, 19 Grudnia.

Nörenberg: 1, we czwartek przed Zwiastow. N. M. P. 2, we czwartek po niedz. po S. Trójcy. 3, we wtorek przed Michałem. 4, we czwartek po 3 niedz. adw. Dniem wprzody zawsze na bydło.

Nordenburg: 1, we wtorek po 1 niedz. 3 Król. 2, we wtorek po niedz. Białę. 3, we wtorek po 1 niedz. po S. Trójcy. 4, we wtorek 26 Październ. W każdy piątek przed iarmarkiem na bydło i konie. Nazajutrz po S. Janie na płótno, trwa 14 dni.

Nowemiasteczko (Neustädte) w Szląsku: 1, w niedz. po Jerzym. 2, w niedz. po Idzim. 3, w niedz. 23 Październ. W sobotę wprzód na konie i bydło. Na konopie 20 Paźdz. Na len 21 Paźdz.

Nowemiasto nad Wartą: 3 dni. 1, 14 Marca. 2, 6 Czerwca. 3, 8 Sierpn. 4, 17 Październ. 5, 28 Listopada. Kramne i bydelne.

Nowymost (Neubrück): 1, na Zapusty. 2, w niedz. Kwietn. 3, na Fil. Jakóba. 4, na Maryją Magdal. 5, na Wniebowz. N. P. 6, na Podwyższ. S. Krzyża. 7, na Łukasza. 8, dniem przed Tomaszem. Kramne i bydelne.

Obornik: 1, 3 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 3 Maia. 4, 25 Maia. 5, 18 Lipca. 6, 23 Sierpnia. 7, 20 Wrześn. 8, 17 Październ. 9, 30 Listop. Kramne i bydelne.

Obrzycko: 1, 21 Stycznia. 2, 21 Marca. 3, 28 Październ. 4, 14 Grudnia. Kramne i bydelne.

Odołanów: 1, w poniedz. po Agnizce. 2, 20 Czerwca. 3, w pon. po Idzim. 4, w pon. po Marcinie. Zawsze kramne i bydelne.

Olecko patrz Margrabowa.

Oleśnica (Oels): 1, na niedz. Wstęp. 2, 1 Lut. 3, na Zielone Świątki 30 Maia. 4, na Idziego 31 Sierpnia. 5, na Marcina 7 Listopada.

Olstynek (Hohenstein): 1, we wtorek po niedz. 1 po 3 Królach. 2, we wtorek po niedz. Białę. 3, we wtorek po 7 Braci. 4, we wtorek po Marcinie, trwają dwa dni. Zawsze w poniedziałek wprzód na bydło i konie.

Opole (Oppeln): 1, w poniedz. po 3ch Królach. Kramny i bydelny. 2, w pon. po Srodop., na bydło. 3, w pon. po Jerzym. Kramny, bydelny i na konie. 4, w pon. przed Małgorzatą. Kramny, bydelny i na konie. 5, w poniedz. po Lampercie. Kramny i bydelny. 6, w pon. po Wszystkich SS. Kramny i bydelny. Na wełnę: 1, 13 Czerwca. 2, 10 Października.

Ortelsburg: 1, we czwartek po niedz. Mięso-pustny. 2, we czwartek po niedz. Przewodny. 3, we czwartek przed S. Janem. 4, we czwartek po Bartłomieju. 5, we czwartek po Leopoldzie, trwają dwa dni. W każdy wtorek przed iarmarkiem na bydło i konie, a 8 dni wprzody na płótno.

Osieczno (Storchnest): 1, 17 Stycznia. 2, 14 Marca. 3, 2 Maia. 4, 6 Czerwca. 5, 7 Lipca. 6, 15 Sierpnia. 7, 6 Październ. 8, 30 Listop. Kramne, na świnie, bydło rogate i konie.

Osterode: dwa dni. 1, w środę przed Zapusty. 2, w środę przed Świątki. 3, w środę przed S. Michałem. 4, w środę po S. Marcinie. W każdy pon. przed iarmarkiem na konie i bydło.

Ostrog (Scharfenorth): 1, 4 Stycznia. 2, 1 Lutego. 3, 31 Marca. 4, 26 Kwietnia. 5, 24 Maia. 6, 21 Czerwca. 7, 19 Lipca. 8, 22 Sierpnia. 9, 13 Września. 10, 11 Październ. 11, 8 Listop. 12, 6 Grudnia. Targi kramne i bydelne.

Ostrow (Deutsch-Ostrowo): 1, 25 Kwietnia. 2, 25 Lipca. 3, 19 Września. 4, 28 Listop. Kramne i bydelne.

Ostrzeszów (Schildberg): 1, 3 Styczn. 2, 27 Stycznia. 3, 7 Lutego. 4, 14 Marca. 5, 3 Maia. 6, 24 Maia. 7, 15 Czerwca. 8, 2 Sierpnia. 9, 14 Września. 10, 3 Paźdz. 11, 2 Listop. 12, 6 Grudnia. Kramne i na bydło.

Pakość: 1, 3 Styczn. 2, 9 Lutego. 3, 22 Marca. 4, 3 Maia. 5, 13 Czerwca. 6, 13 Lipca. 7, 10 Sierpnia. 8, 14 Wrześn. 9, 3 Paźdz. 10, 21 Paździer. 11, 30 Listop. Razem kramne i bydelne.

Passewalk: 1, we czwartek po niedz. Wstępny. 2, 7 Czerwca. 3, 20 Października. Dniem wprzody na bydło.

Passenheim: 1, we czwartek po 1 niedz. po N. R. 2, we czwartek po niedz. Głuchéy. 3, we czwartek przed Piotrem i Pawłem. 4, we czwartek po Michale, trwają dwa dni. We wtorek wprzód na bydło i konie.

Penkun: 1, we czwartek po niedz. Głuchéy. 2, we czwartek po S. Janie. 3, we czwartek po S. Michale.

Piasieczna Góra (Sandberg): 1, 3 Stycznia. 2, 14 Marca. 3, 19 Kwietnia. 4, 17 Maia. 5, 25 Lipca. 6, 25 Września. 7, 29 Listopada. 8, 19 Grudnia.

Pila (Schneidemühl): 1, we czwartek po Oczyszczeniu N. P. 2, we czwartek po niedz. Kwietn. 3, we czwartek po Ziel. Świątk. 4, w pon. po Jakobie. 5, we czwartek po Podwyższ. S. Krzyża. 6, w piątek po Szym. Jud. 7, w piątek po N. P. Niep. Pocz. Zawsze też na bydło i konie.

Pniewy (Pinne): 1, 28 Marca. 2, 10 Maia. 3, 24 Czerwca. 4, 10 Sierpnia. 5, 21 Grudnia. Zawsze też na bydło.

Pleszew: 1, 7 Marca. 2, 28 Marca. 3, 9 Maia. 4, 13 Czerwca. 5, 15 Sierpnia. 6, 19 Wrześn. 7, 17 Października. 8, 28 Listopada. 9, 19 Grudn. Kramne i bydelne.

Pobiedziska: 1, 7 Stycznia. 2, 3 Lutego.

3, 14 Marca. 4, 11 Kwietnia. 5, 15 Maia. 6, 4 Lipca. 7, 26 Lipca. 8, 25 Sierpn. 9, 5 Paździer. 10, 11 Listopada. 11, 6 Grudnia. Kramne i bydelne.

Podgórze: 1, w pon. po 3 Król. 2, w piątek przed S. Trójcą. 3, w piątek przed Szym. Jud. Kramne i bydelne.

Pogorzela: 1, 4 Stycznia. 2, 21 Styczn. 3, 15 Lutego. 4, 22 Kwietnia. 5, 28 Listopada. Kramne i bydelne.

Pogudki: 1, w poniedziałek po Nawróceniu Pawła. 2, we środę po Wielkieynocy. 3, we wtorek po Piotrze i Pawle. 4, we wtorek po Szym. Jud. Kramne i bydelne.

Powidz: 1, 24 Stycznia. 2, w poniedz. po Zapust. 3, w poniedz. przed Wielką nocą. 4, 18 Kwietnia. 5, w pon. po S. Janie. 6, w poniedz. przed Narodz. P. M. 7, w poniedz. przed S. Marcinem. 8, na Niepokolane Pocz. P. M.

Poznań: 1, 7 Marca, kramny i bydelny. 2, 20 Czerwca, kramny. 3, 3 Październ., kramny. 4, 12 Grudnia, kramny i bydelny. Trwa każdy 8 dni.

Pszczew (Betsche): 1, w pon. przed Agnizsk. 2, we wtorek po tygodn. Wielkanocnym. 3, 15 Czerwca. 4, w pon. przed Maryą Magdal. 5, w środę po Łukaszu Ewan. 6, we czwartek po Wszystkich SS. Wszystkie razem kramne i bydelne.

Puniec: 1, 7 Lutego. 2, 11 Kwietnia. 3, 13 Czerwca. 4, 26 Lipca. 5, 14 Września. 6, 14 Października. 7, 10 Listopada. 8, 21 Grudnia. Zawsze i na bydło.

Pyric: 1, w środę przed niedzielą Wstępną. 2, 4 Maia. 3, w środę po Narodzeniu N. P. Dniem wprzody zawsze na bydło.

Radawnic, wieś w Powiecie Złotowskim: Kramne. 1, 21 Marca. 2, 27 Czerwca. 3, 3 Paźdz. 4, 14 Listopada. 5, 19 Grudnia.

Radzyn (Rehden): w poniedziałek po Nawróceniu S. Pawła. 2, w pon. po S. Jerzym. 3, we wtorek po Zielonych Świątkach. 4, na S. Annę. 5, w poniedz. po S. Michale. 6, w poniedziałek po S. Marcinie. 7, we wtorek przed Tomaszem. Kramne, na bydło i na konie.

Rakoniewice (Rakwitz): 1, 24 Marca. 2, 11 Maia. 3, 25 Sierpnia. 4, 11 Listopada. 5, 19 Grudnia. Kramne i bydelne.

Rastenburg: 1, dnia 23 Lutego. 2, w środę po 4 niedzielach po Wielkieynocy. 3, we środę po Kolomannie. 4, we środę po 1 niedzielach adwentu trwają 2 dni. Zawsze w poniedziałek wprzód na bydło i konie. Na płótno w tygodniu przed tygodniem S. Jana, trwa 2 dni 7.

Raszkow: 1, 3 Lutego. 2, 9 Marca. 3, 9 Maia. 4, 4 Lipca. 5, 14 Wrześn. 6, 28 Październ. 7, 13 Grudnia. Zawsze i na bydło.

Rawicz: 2 dni. 1, 17 Marca. 2, 9 Maia. 3, 7 Lipca. 4, 6 Październ. 5, 15 Grudnia. Kramne, bydelne i na wełnę.

Regenwalde: Kramne. 1, w piątek po Zapustach. 2, w piątek przed Świątk. 3, w piątek po Dionizym. Na bydło: 1, 22 Kwietn. 2, we środę po Wniebowstap. P. 3, 11 Października.

Rehwalde, wieś w Powiecie Grudziąskim: 1, na Oczyszczenie P. M. 2, na Zwiast. P. M. 3, w pon. po Nawiedz. P. M. 4, na Wniebowzięcie P. M. 5, w poniedz. po Narodz. P. M. 6, na Niepokolane Poczęcie N. P. Odpust z iarmarkiem.

Reichau: 1, w poniedz. po Filipie Jakób. 2, w poniedz. po 1 niedzielach adwentu. W każdy piątek wprzód na bydło i konie.

Roessel: 1, w poniedz. po 3 Król. 2, 25 Kwiet. 3, w poniedz. po Franciszku. 4, w pon. po Katarzynie. Na bydło i konie: 1, w piątek po 3 Król. 2, we czwartek po niedzielach Srodopst. 3, 22 Kwiet. 4, w piątek przed Piotrem i Pawłem. 5, 7 Paźdz. 6, 25 Listop. Jarmarki kościelne: 1, we wielki czwartek. 2, we czwartek przed Bożym Narodz. Na płótno: od 6 do 14 Czerwca. Na wełnę: 1, od 2 do 13 Czerwca. 2, od 23 do 30 Listopada.

Rogowo: 1, 7 Lutego. 2, 19 Marca. 3, 11 Maia. 4, 6 Czerwca. 5, 8 Sierpnia. 6, 3 Październ. 7, 28 Października. 8, 21 Grudnia. Zarazem kramne, na bydło i konie.

Rogoźno: 1, 7 Stycznia. 2, 14 Marca. 3, 9 Maia. 4, 16 Czerwca. 5, 20 Lipca. 6, 1 Wrześn. 7, 11 Listopada. Kramne i na bydło.

Rosenberg: 1, we wtorek po niedzielach Suchéy. 2, we wtorek po niedz. Przedśw. 3, we wtorek po Bartłomieju. 4, we wtorek po Szym. Jud. 5, we wtorek po niedzielach 3 adwentu. W piątek wprzody zawsze na bydło i konie.

Rostarzewo: Kramne, bydelne i na zboże. 1, 28 Lutego. 2, 6 Kwietnia. 3, 5 Września. 4, 12 Grudnia.

Rummelsburg: Kramne i bydelne. 1, we wtorek po niedz. Białéy. 2, we wtorek po Wniebowstąpieniu P. 3, we środę po podwyższeniu S. Krzyża. 4, we wtorek przed Marcinem. 5, kramny: we wtorek przed Bożym Narodzeniem.

Ryczywoł: 1, 6 Maia. 2, 30 Czerwca. 3, 28 Lipca. 4, 8 Grudnia. Kramne i bydelne.

Rydzyzna: 1, 2 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 11 Maia. 4, 1 Lipca. 5, 10 Sierpn. 6, 26 Września. 7, 1 Listopada. 8, 8 Grudnia. Kramne i bydelne.

Rygenwalde: Kramne. 1, w pon. po niedzielach Głuchéy. 2, w pon. drzew Janem. 3, w pon. na podwyższenie S. Krzyża. 4, w pon. po Elźbiecie. Ostatnie dwa i na bydło.

Rynarzewo: 1, 10 Stycznia. 2, 7 Marca. 3, 9 Maia. 4, 23 Sierpnia. 5, 15 Września. 6, 21 Listopada. Zawsze razem na bydło.

Ryzenburg: 1, we czwartek po Nawróc. Pawła. 2, 21 Kwietnia. 3, we czwartek po Jakobie. 4, we czwartek po S. Michale. 5, we czwartek po S. Marcinie. Na płótno: 8 dni przed S. Janem. We wtorek wprzód na bydło i konie; w środę wprzód na len. (Na wełnę: 1, na Jana. 2, na S. Michał. Każdy trwa 14 dni.)

Saalfeldt: 1, we wtorek po niedzieli Głuchéy. 2, we wtorek po 2 niedzieli po S. Tróycy. 3, we wtorek po Idzim. 4, we wtorek po Elźbiecie trwają dwa dni. W każdy piątek przed iarmarkiem na bydło i konie. Na płótno: we wtorek po Świątk.

Samocin: 1, w poniedz. po 3 Król. 2, we wtorek po niedz. Środop. 3, 10 Maia. 4, 14 Czerwca. 5, 11 Sierpnia. 6, 27 Września. 7, w pon. po dniu zadusznym. 8, we wtorek po 2 niedzieli adwentu. Kramne, bydelne i na konie.

Sarnowo: 1, 11 Stycznia. 2, 24 Lutego. 3, 12 Kwietnia. 4, 27 Czerwca. 5, 22 Sierpnia. 6, 27 Września. 7, 30 Listopada. Zawsze i na bydło.

Schuppenbeil: 2 dni. 1, w środę po Jerzym. 2, w środę po Piotrze i Pawle. 3, w środę po Lampercie. 4, w środę po Katarzynie. Zawsze w piątek wprzody na bydło i konie. Na płótno: od 28 Maia do 5 Czerwca.

Schlichtingowa: 1, 9 Lutego. 2, 4 Maia. 3, 31 Sierpnia. 4, 1 Grudnia. Kramne i bydelne.

Schönwalde wielkie, wieś ślachecka w Powiecie Grudziąskim: Odpust z iarmarkiem. 1, w 3ci poniedziałek po 3 Król. 2, 21 Marca. 3, 30 Maia. 4, 8 Sierpn. 5, 12 Września. 6, 3 Paźdz.

Schlochau: 1, dnia 17 Lutego. 2, 6 Kwietn. 3, 24 Maia. 4, 28 Lipca. 5, 20 Września. 6, 1 Grudnia. Zawsze na konie i bydło.

Seeburg: 1, w pon. przed N. P. Gromnicz. 2, w poniedz. po 4 niedz. po Wielkiénocy. 3, w 3ci poniedz. po Piotrze i Pawle. 4, w poniedz. przed Marcinem, trwają dwa dni. Na bydło i konie: 1, 28 Stycznia. 2, w poniedz. przed niedz. Kwietnią. 3, w piątek przed drugim iarmarkiem kramnym. 4, w piątek przed trzecim iarmarkiem kramnym. 5, w piątek przed iarmarkiem na Bartłomiey przypadający. 6, w piątek przed Marcinem. Jarmarki kościelne: w niedzielę po Bartłomieiu. Na płótno: 1, w drugi poniedz. i wtorek po 4 niedzieli po Wielkiénocy. 2, w pon. i wtorek po S. Rochu.

Sierakow (Zirke): 1, dnia 8 Marca. 2, 11 Kwietn. 3, 6 Czerwca. 4, 26 Lipca. 5, 12 Września. 6, 2 Listopada. 7, 6 Grudnia. Kramne, bydelne i na konie.

Skoki (Schocken): 1, w pon. po Agnieszce. 2, we czwartek po Bożem Ciele. 3, na Wawrzyńca. 4, na Michała. 5, 6 Grudn. Kramne, bydelne i na konie.

Skwierzyna (Schwerin): 1, 10 Lutego. 2, 24 Marca. 3, 30 Czerwca. 4, 25 Sierpn. 5, 20 Października. 6, 8 Grudnia. Kramne i bydelne.

Smigiel: 1, 14 Marca. 2, 2 Maia. 3, 27 Czerwca. 4, 19 Września. 5, 7 Listopada. 6, 12 Grudnia. Kramne i bydelne.

Soldau: 1, we wtorek po N. P. Gromnicz. 2, we wtorek po Filipie Jakóbie. 3, we wtorek przed Jakóbem. 4, we wtorek po Michałe. 5, we wtorek przed Marcinem, trwają 2 dni. Zawsze w poniedziałek wprzód na bydło i konie.

Stargardt w Pomeranii: Na płótno: w pon. przed S. Janem. Kramne: 1, w pon. po S. Janie. 2, w pon. po 2. Adw. Na bydło: 1, w piątek po niedzieli Wstępna. 2, w piątek po niedzieli Głuch.

3, w piątek po niedzieli Białéy. 4, w piątek przed S. Janem. 5, 13 Października. 6, w piątek przed Marcinem. Na wełnę: 1, we środę przed Janem. 2, we środę przed Michałem.

Stęszewo: 1, 31 Stycznia. 2, 14 Marca. 3, 2 Maia. 4, 30 Maia. 5, 25 Lipca. 6, 24 Sierpnia. 7, 21 Września. 8, 31 Październ. 9, 21 Grudnia. Kramne i bydelne.

Strzelno: 1, 24 Stycznia. 2, 14 Lutego. 3, 7 Marca. 4, 11 Kwietn. 5, 13 Maia. 6, 7 Czerwca. 7, 26 Lipca. 8, 15 Września. 9, 5 Października. 10, 14 Listopada. 11, 12 Grudnia. Pierwsze trzy iarmarki są tylko kramne; drugie kramne, bydelne i na konie.

Stuhm: Kramne. 1, 14 Lutego. 2, 11 Kwietn. 3, 25 Lipca. 4, 14 Listopada. Zawsze w piątek wprzód na bydło i konie.

Sulmierzyce: 1, 14 Lutego. 2, 13 Czerwca. 3, 15 Sierpnia. 4, 7 Listopada. Kramne i bydelne.

Swarzędz: 1, 3 Stycznia. 2, 14 Lutego. 3, 28 Marca. 4, 16 Maia. 5, 13 Lipca. 6, 22 Sierpn. 7, 3 Października. 8, 28 Paźdz. 9, 5 Grudnia. Kramne i bydelne.

Swięciechowa (Schwetzkan): 1, 7 Lutego. 2, 24 Maia. 3, 27 Września. 4, 14 Listopada.

Swinemünde: 1, 10 Maia. 2, we wtorek po Szym. Jud.

Sycow, patrz Wartenberg polski.

Szczecin: 2 kramne, każdy trwa dni 8. 1, 18 Kwietnia. 2, w 4 poniedziałek po S. Michale. Na bydło: 1, w piątek przed niedzielą Wstępną. 2, w poniedziałek po Narodzeniu N. P. 3, 21 Października. Dwa pierwsze zarazem na konie, trwają tylko jeden dzień, trzeci tylko na bydło trwa 2 dni. Na wełnę: we wtorek po Barnian, trwa 3 dni.

Szłope: 1, w środę po niedzieli Wstępny. 2, we wtorek po niedzieli Przewodny. 3, we środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim. 4, we środę po Małgorzacie. 5, we środę po Bartłomieiu. 6, we środę po Michałe. 7, we środę przed Marcinem. 8, we środę po 3 niedz. Adw. Dniem wprzody na bydło i konie.

Szamotuły (Samter): 1, 10 Styczn. 2, 31 Stycznia. 3, 21 Lutego. 4, 23 Marca. 5, 9 Maia. 6, 30 Maia. 7, 13 Lipca. 8, 16 Sierpn. 9, 27 Września. 10, 11 Listopada. 11, 13 Grudnia. Przy 4, 5, 7, 9 i 10 bydelne razem.

Szaromyśl (Schermeisel): 1, we wtorek po niedzieli Głuchéy. 2, we wtorek 3 Maia. 3, we wtorek po Kilianie. 4, we wtorek przed Michał. Zawsze dniem wprzody na konie i bydło.

Szława: 1, we czwartek przed niedzielą Wstępną. Kramny. 2, we czwartek przed niedzielą Kwietnia na zboże. 3, we czwartek przed S. Janem, kramny i bydelny. 4, w poniedziałek na Jakóba na płótno. 5, we czwartek po Podwyższ. S. Krzyża, kramny i bydelny. 6, we czwartek przed Elźbietą, kramny. Na bydło tuczne: 7, w poniedziałek po S. Tróycy. 8, 20 Października.

Szrem: 1, 10 Styczn. 2, 7 Lutego. 3, 7 Marca. 4, 4 Maia. 5, 6 Czerwca. 6, 4 Lipca. 7, 4 Sierpnia. 8, 14 Września. 9, 17 Października. 10, 21 Listopada. 11, 12 Grudnia. Zawsze razem i bydelne.

Szroda: 1, 10 Styczn. 2, 7 Lutego. 3, 28 Lutego. 4, 21 Marca. 5, 9 Maia. 6, 6 Czerwca. 7, 18 Lipca. 8, 1 Sierpnia. 9, 5 Września. 10, 3 Października. 11, 7 Listopada. 12, 5 Grudnia. Kramne i bydelne.

Szulic: 1, we czwart. po N. P. Gromnicz. 2, we czwartek po Józeffe. 3, we czwartek przed Jerzym. 4, we czwartek po Wniebowstąpieniu P. 5, we czwartek przed S. Janem. 6, we czwartek przed Małgorzatą. 7, we czwartek przed Bartłom. 8, we czwartek na Michała. 9, we czwart. przed Szym. Jud. 10, 24 Listopada. Kramne, bydelne i na konie.

Szubin: 1, 24 Lutego. 2, w wielki czwartek. 3, 26 Kwietnia. 4, 20 Maia. 5, 24 Czerwca. 6, 13 Lipca. 7, 21 Września. 8, 11 Listopada. 9, 21 Grudnia. Kramne i bydelne.

Szwec: 1, 7 Lutego. 2, 21 Marca. 3, 16 Maia. 4, 27 Czerwca. 5, 22 Sierpnia. 6, 12 Września. 7, 10 Października. 8, 12 Grudnia. Zawsze razem na wełnę, bydło i konie.

Szwibus: 1, w poniedziałek po niedzieli Głuchéy. 2, w poniedziałek po niedzieli Przedświąt. 3, w poniedziałek po Bartłomieju. 4, w poniedz. po Franciszku. 5, w poniedziałek po 1 niedzieli Adw. Zarazem na bydło i konie. Na wełnę: 1, 1 Czerwca. 2, 2 Listopada.

Tarnowice: 1, we wtorek po 3ch Królach. 2, w 2gi wtorek po niedzieli Suchéy. 3, 3 Maia. 4, we wtorek po Piotrze i Pawle. 5, we wtorek po Idzim. 6, we wtorek po Marcinie. Zawsze dniem wprzody na bydło.

Tarpen wielkie, wieś w Powiecie Grudziąskim: Odpust z iarmarkiem. 1, na Znalezienie S. Krzyża. 2, 14 Września.

Tempelburg: Bydelne. 1, we środę po nied. Srodopost. 2, we czwartek przed S. Trójcą. 3, we czwartek po Małgorzacie. 4, w poniedziałek po Idzim. 5, 13 Października. 6, we środę przed Mikołaiem. Kramne nazajutrz się odbywają.

Tieffenau, wieś w Intendenturze Kwizdyńskiey: 1, 1 Lutego. 2, 25 Kwietnia. 3, 24 Czerwca. 4, 21 Września. 5, 25 Listopada. 6, 21 Grudnia.

Tiegenhof: 1, na Nawrócenie Pawła. 2, na Małgorzatę. 3, w pon. po Narodzeniu P. M.

Topolno: 1, w poniedziałek po Nowym Roku. 2, 17 Stycznia. 3, na N. P. Gromnicz. 4, na Zwiastowanie P. M. 5, w poniedziałek po Jerzym. 6, w poniedziałek po Bożem Ciele. 7, na S. Jan. 8, na Nawiedzenie P. M. 9, w poniedz. po Wniebowzięciu P. M. 10, w pon. po Narodz. P. M. 11, w poniedz. po Burchardzie. 12, na Niepokol. Pożęcie P. M. Odpust z iarmarkiem.

Toruń: 1, 6 Stycznia, trwa dni 14 wyiąwszy

dni niedzielne i święteczne. 2, w poniedziałek po S. Trójcy, trwa dni 8, wyiąwszy niedziele i Święta. 3, 28 Października, trwa dni 8, a) przy S. Barbarce we wtorek po Świętkach. b) we wsi Czarnówia: w niedzielę po Marcinie. c) na Polwarku Kiełbacznicy: 1, w niedzielę po Narodzeniu Panny Maryi. 2, na Jadwigę. 3, w niedzielę po S. Marcinie.

Trachenberg: 1, na Nowy rok 10 Stycznia. 2, 16 Maia. 3, na Narodzenie P. M. 5 Września. Zawsze razem bydelne.

Treptow nad Regą. Kramne: 1, w poniedziałek po niedzieli Srodopostnéy. 2, w poiedzialek przed S. Janem. 3, w poniedz. przed Michałem. Na bydło: 1, we wtorek po niedz. Suchéy. 2, we wtorek po niedzieli Srodop. 3, 25 Kwietnia. 4, w poniedz. po 1 niedzieli po S. Trójcy.

Trzcianka (Schönlanke): 1, 28 Lutego. 2, 13 Kwietnia. 3, 13 Czerwca. 4, 11 Lipca. 5, 29 Sierpnia. 6, 3 Października. 7, 31 Października. 8, 5 Grudnia. Kramne i bydelne.

Trzciel (Tirschtiel): A. Stare miasto. 1, 21 Lutego. 2, 25 Kwietnia. 3, 11 Lipca. 4, 18 Sierpnia. 5, 25 Listopada. B. Nowe miasto: 1, 14 Lutego. 2, 13 Maia. 3, 14 Października. 4, 6 Grudnia. Kramne i bydelne.

Trzemeszno: 1, 20 Stycznia. 2, 28 Lutego. 3, 28 Marca. 4, 9 Maia. 5, 30 Maia. 6, 30 Czerwca. 7, 4 Sierpnia. 8, w pon. po Bartłomieju. 9, Października. 10, na Szym. Judy. 11, na Katarzynę. 12, 28 Grudn. Zarazem na bydło i konie.

Tszyrna: 1, dnia 1 Maia. 2, na Wawrzyńca dnia 7 Sierpnia. 3, na Marcina dnia 6 Listopada. Kramne i bydelne. Targi na bydło odbywają się zawsze w poniedziałek.

Tuchol: 1, na Agnizkę. 2, w poniedziałek po niedzieli srodopostnéy. 3, nazajutrz po Wniebowstąpieniu Pańskim. 4, we czwartek po Bożem Ciele. 5, na małgorzatę. 6, na Bartłomię. 7, na Łukasza. 8, w pon. po Elżbiecie. 9, na Łucyę. Zarazem na bydło i konie.

Tuczno: 1, w poniedziałek po Zapustach. 2, 9 Maia. 3, na Jakoba. 4, na Bartłomieja. 5, na Michała. 6, na Katarzynę. Zawsze dniem wprzody na bydło i konie.

Tylża: 27 Września, trwa 4 tygodnie, w piątek i sobotę wprzód i podczas tegoż iarmarku odbywa się targ uia konie; w pierwszym dniu iarmarku zarazem bydelny; podczas całego tygodnia przed właściwem iarmarkiem na wełnę. Drugi iarmark na wełnę 8 dni przed S. Janem, i trwa 8 dni.

Uiest: 1, w poniedziałek po Nawróceniu S. Pawła. 2, w poniedziałek po niedzieli Kwietniéy. 3, w poniedz. grzed Świętkami. 4, w poniedziałek przed Małgorzatą. 5, w poniedziałek po Bartłomieju. 6, w poniedziałek po Leopoldzie. Zawsze razem bydelne.

Uszcz: 1, na Nawróc. Pawła. 2, w poniedz. po Zwiastowaniu N. Panny. 3, w poniedziałek po

Wniebowstąpieniu Pańskim. 4, w poniedz. po Nawiędzeniu Najświętszj Panny. 5, na Wawrzyńca. 6, w poniedz. po Jadwidze. 7, w poniedz. po S. Miłofaiu. Kramne, bydelne i na konie.

Walcz (Deutsch-Krone): 1, 15 Lutego. 2, 22 Marca. 3, 10 Maia. 4, 21 Czerwca. 5, 12 Lipca. 6, 13 Września. 7, 8 Listopada. 8, 13 Grudnia. Dniem wprzody zawsze na bydło, konie i weinę.

Waldowo, wieś w Powiecie Złotowskim. 1, 10 Stycznia. 2, 26 Kwietnia. Odпустy z iarmarkiem: 3, 30 Sierpnia. 4, 18 Października.

Wąbrzeźnia (Briesen): wieś. 1, 10 Maia. 2, 25 Lipca. 3, 15 Września. 4, 25 Listopada. Kramne, bydelne i na konie.

Wągrowiec: 1, 12 Stycznia. 2, 16 Lutego. 3, 20 Kwietn. 4, 11 Maia. 5, 22 Czerwca. 6, 27 Lipca. 7, 17 Sierpnia. 8, 21 Września. 9, 26 Października. 10, 16 Listopada. 11, 14 Grudnia. Kramne, na zbożo, konie i świnię.

Wangerin: 1, we wtorek po niedzieli Głuchj. 2, we wtorek po 4 niedz. po Wielkiynocy. 3, we wtorek po 10 niedzieli po S. Trójcy. 4, we czwartek po święcie żniwnj. 5, we wtorek po 3 niedzieli adwentowj. Zawsze dniem wprzody na bydło.

Wąsorz (Hernstadt): 1, w niedzielę Białą dnia 21 Marca. 2, 16 Czerwca. 3, 3 Października. 4, 12 Grudnia. Zawsze i na bydło. Na weinę: 1, 30 Czerwca. 2, 14 Października.

Warszawa: 1, dnia 1 Maia. 2, dnia 1 Listopada. Každy z tych iarmarków trwać ma 3 tygodnie, z których 1 wstępny, 2 właściwym targowym, a 3ci tygodniem wypłat zwać się będzie.

Wartenberg w Zielonogórskim Powiecie: 2 dni. 1, w niedz. Głuchj. 2, w niedz. po Wniebowstąpieniu Pańskim. 3, w niedzielę po Narod. Najśw. Panny. 4, dnia 30 Października. Przy każdem razem na konopie i len.

Wartenberg (Sycow): 1, na niedzielę Głuchj dnia 7 Marca, kramny i bydelny. 2, na niedzielę przedświątęcnj 16 Maia, kramny i bydelny. 3, na Boże Ciało; na bydło 2 Czerwca. 4, na Podwyższenie S. Krzyża 12 Września; kramny i bydelny. 5, na Elżbietę 21 Listopada.

Wartenburg: w Biskupstwie Warmińskim: 2 dni. 1, w poniedziałek po niedzieli środopustnjej. 2, dnia 9 i 10 Maia. 3, w poniedziałek po M. Magdalenie. 4, 20 Października. 5, w poniedziałek po 2 niedzieli wentu. Na bydło i konie: 1, w piątek po niedzieli środopustnjej. 2, 5 Maia. 3, w poniedziałek przed Maryą Magdalen. 4, na Franciszka. 5, 14 Października. 6, piątek przed 2 niedzielą adwentu. Na płótno: 1, dwa tygodnie przed S. Anną. 2, 8 dni przed Franciszkiem.

Werben: 1, 22 Kwietnia. 2, 14 Października. Zawsze dniem wprzody bydelny.

Wieleń (Filehne): 1, 5 Stycznia. 2, 14 Lu-

tego. 3, 11 Kwietnia. 4, 17 Maia. 5, 4 Lipca. 6, 8 Sierpnia. 7, 26 Września. 8, 30 Listopada. Kramne, bydelne i na konie.

Wiencborg (Vandsburg): 1, 7 Stycznia. 2, 23 Marca. 3, 25 Kwietnia. 4, 24 Czerwca. 5, 21 Września. 6, 25 Listopada. Razem na bydło i konie.

Willenberg: 2 dni. 1, w poniedziałek po 3 Królach. 2, w poniedziałek po niedzieli Białej. 3, w poniedziałek po 4 niedzieli S. Trójcjej. 4, w poniedziałek po Michale, wprzód zawsze sobotę na konie i bydło.

Winzig: 1, na niedz. Suchą dnia 28 Lutego. 2, na Świętą Trójcę 6 Czerwca. 3, na ścięcie Jana 29 Sierpnia. 4, Adw. 5 Grudnia. Zawsze także bydelne.

Wissek: 1, na Oczyszczenie Panny Maryi. 2, w poniedziałek przed znalezieniem S. Krzyża. 3, na Małgorzatę. 4, na Marcina. Kramne, bydelne i na konie.

Witkowo: 1, dnia 3 Stycznia. 2, dnia 7 Lutego. 3, 14 Marca. 4, 6 Kwietnia. 5, 16 Maia. 6, 13 Czerwca. 7, 14 Lipca. 8, 15 Września. 9, 24 Października. 10, 28 Listopada. Kramne i bydelne.

Wolau: 1, na 3 Króle dnia 2 Stycznia. 2, na Filipa Jakóba dnia 1 Maia. 3, na Mateusza 25 Września, razem bydelny. Na weinę: 1, dnia 20 Czerwca. 2, dnia 26 Września.

Wollsztyń: 1, dnia 21 Stycznia. 2, 21 Marca. 3, 3 Maia. 4, 24 Maia. 5, 13 Lipca. 6, 10 Sierpnia. 7, 14 Września. 8, 18 Października. 9, 25 Listopada. 10, 21 Grudnia. Razem bydelny.

Wormditt: 1, w poniedziałek po 3 Królach. 2, w poniedziałek po S. Janie. 3, 17 Października, trwają 2 dni. W piątek wprzód na bydło i konie. Oprócz tych odbywa się jeszcze jeden, to jest we środę przed Wielkanocą. Na płótno: 1, w poniedziałek przed S. Janem, trwa dni 8. 2, 17 Października.

Wrocław (Breslau): 1, 9 Marca, na bydło i konie. 2, kramny 14 Marca. 3, na bydło i konie 11 Kwietnia. 4, 2 Czerwca na weinę. 5, kramny, bydelny i na konie 27 Czerwca. 6, na konie i na bydło 13 Lipca. 7, Kramny 5 Września. 8, na weinę 4 Października. 9, na konie, bydło i kramny 21 Listopada.

Wronki: 1, 3 Lutego. 2, 8 Marca. 3, 3 Maia. 4, 8 Lipca. 5, 17 Października. 6, 22 Grudnia. 1 i 6 kramny, drugie 4 kramne i bydelne.

Września: 1, 21 Stycznia. 2, 11 Marca. 3, 6 Maia. 4, 21 Czerwca. 5, 12 Sierpnia. 6, 28 Września. 7, 25 Listopada. Kramne i bydelne.

Wschowa (Fraustadt) (Stare miasto) 1, we wielki Czwartek na bydło i konie. 2, 5 Maia kramny i bydelny. 3, 2 Czerwca na bydło i konie. 4, 6 Października bydelny. Na weinę: 1, 10 Maia trwają dwa dni.

Wschow
niedzieli P

kóbie. 3, we czwartek po Jadwidze. 4, we czwartek po Łucyi.

Wyrzysko: 1, na Agniskę. 2, 4 Marca. 3, w poniedziałek przed Wniebowstąpieniem P. 4, na Mar. Magdaleny. 5, na Michała. 6, 21 Grudnia. Kramne i bydelne.

Werden: patrz Heidekrug.

Xiąż: 1, 8 Lutego. 2, 28 Marca. 3, 26 Kwietnia. 4, 15 Maia. 5, 27 Czerwca. 6, 27 Lipca. 7, 16 Sierpnia. 8, 13 Września. 9, 5 Październ. 10, 3 Listopada. 11, 6 Grudnia. 12, dnia 27 Grudnia. Kramne i bydelne.

Yzyatiw na Podolu: 1, na Jana. 2, na Tomasza. Trwają 4 tygodnie.

Zaborowo: Kramne i bydelne. 1, 14 Lutego. 2, 29 Czerwca. 3, 28 Września. 4, 29 Listopada.

Zachan: 1, we czwartek po niedzieli Głuchéy. 2, we czwartek po Małgorzacie. 3, w wtorek przed Michałem. 4, we czwartek po S. Marcynie. Przy 1, 3 i 4 iarmarku odbywa się dniem wprzody targ na bydło i konie.

Zaniemyśl: 1, 15 Lutego. 2, 22 Marca. 3, 10 Maia. 4, 28 Czerwca. 5, 9 Sierpnia. 6, 4 Października. 7, 7 Grudnia. Kramne i bydelne.

Zbąszyn (Bentschen): 1, we czwartek po N. P. Gromnicz. 2, w poniedziałek po Józefie. 3, w poniedziałek po Filipie Jakóbie. 4, 20 Czerwca. 5, w piątek 8 Lipca. 6, na Bartłomieja. 7, w poniedziałek po Podwyższeniu S. Krzyża. 8, na Szymona Judy. 9, 12 Grudnia. 1 do 6 są kramne i bydelne; 7, 8 i 9 tylko na konie.

Zduny: 1, 7 Marca. 2, 16 Maia. 3, 18 Lipca. 4, 15 Sierpnia. 5, 17 Października. 6, 12 Grudnia. Kramne i bydelne.

Zerkowo: 1, 4 Stycznia. 2, 3 Marca. 3, 17 Marca. 4, 28 Kwietnia. 5, 22 Czerwca. 6, Sierpnia. 7, 27 Września. 8, 7 Listopada. Kramne i bydelne.

Ziethen, wieś w Powiecie Szlochau. Odpus z iarmarkiem. 1, 4 Maia. 2, 21 Lipca. 3, 26 Października. Kramne i bydelne.

Ziernik: 1, na Zwiastowanie N. P. 2, na Nawiedzenie P. M. 3, na Narodzenie Panny M. 4, na Marcina. Kramne.

Zinten: 2 dni: 1, we wtorek przed niedzielą Kwietnią. 2, we wtorek po niedzieli po Starszym Jakóbie. 3, 11 Października. Każdą razą w poprzedni poniedziałek na konie i bydło. Na wełnę: 1, 8 dni przed 2gim iarm. 2, 8 dni przed 3cim iarm. Każdy z dwóch ostatnich trwa 8 dni.

Zippno, wieś w Powiecie Wałeckim. Kramne i bydelne. 1, 25 Maia. 2, 4 Października.

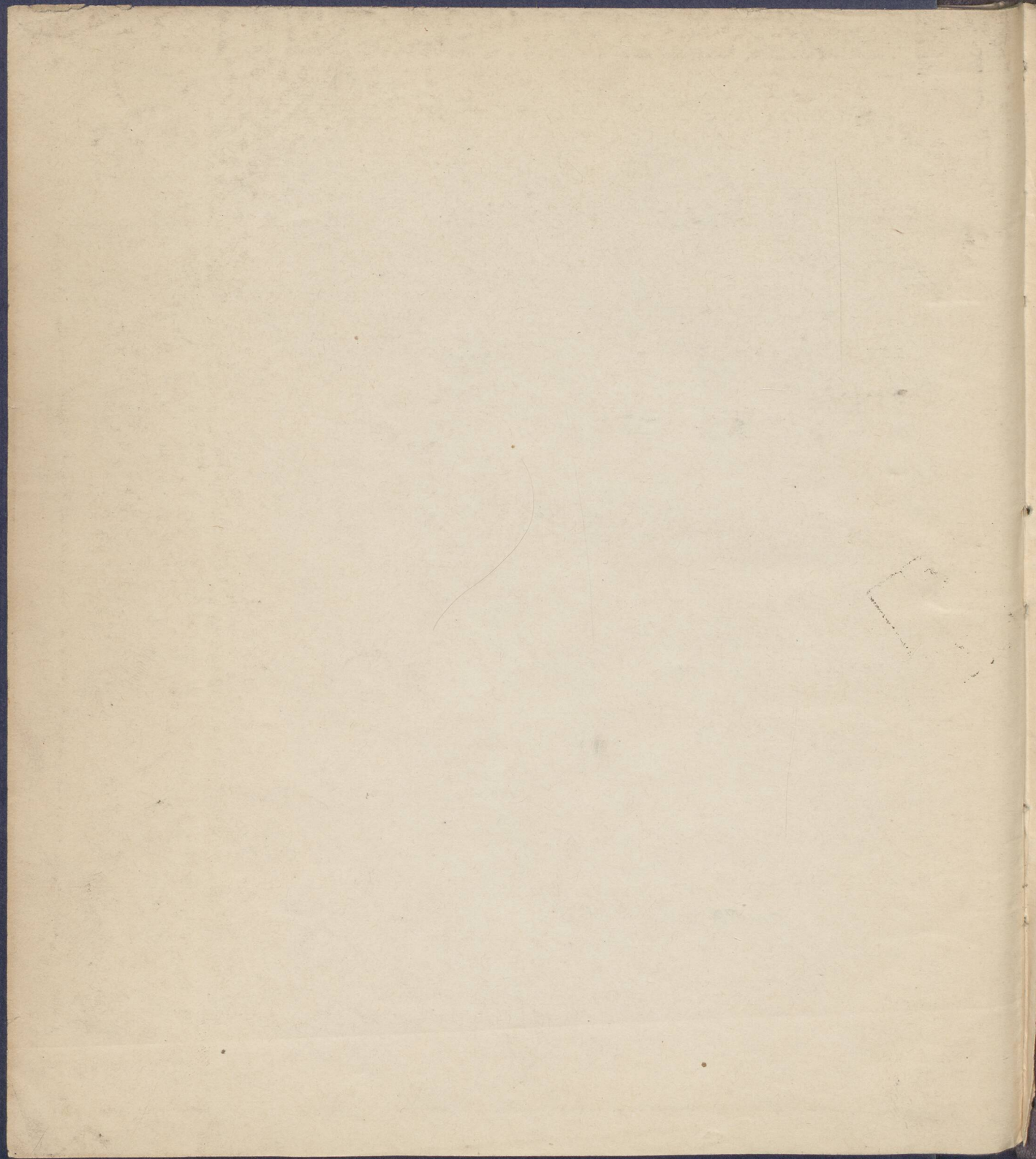
Złotow (Flatau) w Pruss. Zachodn. 1, 10 Stycznia. 2, 23 Marca. 3, 24 Maia. 4, 10 Sierpnia. 5, 15 Września. 6, 3 Listopada. 7, 6 Grudnia. Zawsze razem na bydło i na konie.

Złotowo, wieś w Powiecie Lubawskim. Odpus z iarmarkiem. Na Przemienienie Pańskie. Kramne i na wiktuały, a 8 dni wprzody iarmark na płótno.

Zuin: 1, 5 Stycznia. 2, 7 Lutego. 3, 14 Kwietnia. 4, 9 Maia. 5, 24 Maia. 6, 7 Lipca. 7, 2 Sierpnia. 8, 15 Września. 9, 17 Października. 10, 13 Grudnia. 1, 2 i 10 kramne, 3ci do 9. włącznie kramny i bydelny.

na Grysa wice
Ani 3/4
i 2/3
Kramne i bydelne

u
is
z
na
M
la
ir-
w
Na
er
ni.
n
y
ia.
ia.
d.
is.
rk
e-
a
a

Cr 1722

